

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
za gradbeništvo
in geodezijo

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Pajtler, A. 2012. Analiza sodnih primerov evidentiranja nepremičnin na območju OGU Nova Gorica. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentorica Lisec, A., somentorja Čeh, M., Lutman M.): 37 str.

University
of Ljubljana

Faculty of
Civil and Geodetic
Engineering

Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Pajtler, A. 2012. Analiza sodnih primerov evidentiranja nepremičnin na območju OGU Nova Gorica. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljana, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Lisec, A., co-supervisors Čeh, M., Lutman, M.): 37 pp.

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta za
*gradbeništvo in
geodezijo*

Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

UNIVERZITETNI ŠTUDIJ
PRVE STOPNJE GEODEZIJE
IN GEOINFORMATIKE

Kandidatka:

ALENKA PAJTLER

**ANALIZA SODNIH PRIMEROV EVIDENTIRANJA
NEPREMIČNIN NA OBMOČJU OGU NOVA GORICA**

Diplomska naloga št.: 23/GIG

**THE ANALYSIS OF JUDICIAL CASES FOR REAL
PROPERTY EVIDENCING IN THE AREA OF SMA
REGIONAL OFFICE OF NOVA GORICA**

Graduation thesis No.: 23/GIG

Mentorica:

doc. dr. Anka Lisec

Predsednik komisije:

izr. prof. dr. Dušan Kogoj

Somentor:

asist. dr. Marjan Čeh

Magda Lutman, univ. dipl. inž. geod.

Član komisije:

doc. dr. Mojca Kosmatin Fras

doc. dr. Miran Kuhar

Ljubljana, 24. 09. 2012

STRAN ZA POPRAVKE

Stran z napako

Vrstica z napako

Namesto

Naj bo

IZJAVE

Podpisana Alenka Pajtler izjavljam, da sem avtorica diplomske naloge z naslovom: »*Analiza sodnih primerov evidentiranja nepremičnin na območju OGU Nova Gorica*«.

Izjavljam, da je elektronska različica v vsem enaka tiskani različici.

Izjavljam, da dovoljujem objavo elektronske različice v repozitoriju UL FGG.

Ljubljana, 6. 9. 2012

Alenka Pajtler

BIBLIOGRAFSKO – DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

UDK:	347.235:528.4(043.2)
Avtor:	Alenka Pajtler
Mentorica:	doc. dr. Anka Lisec
Somentor:	asist. dr. Marjan Čeh
Somentorica:	Magda Lutman, univ. dipl. inž. geod.
Naslov:	Analiza sodnih primerov evidentiranja nepremičnin na območju OGU Nova Gorica
Tip dokumenta:	Diplomska naloga
Obseg in oprema:	37 str., 1 pregl., 14 sl., 2 graf., 3 pril.
Ključne besede:	zemljiški kataster, mejni spor, sodna ureditev meje, sodni izvedenec geodetske stroke, OGU Nova Gorica

Izvleček

Diplomska naloga obravnava področje in problematiko sodnega urejanja mej, kjer smo za obravnavo praktičnih primerov izbrali območje Območne geodetske uprave Nova Gorica. Splošni del naloge predstavlja opis študijskega območja, kateremu sledi predstavitev zakonodaje in predpisov, ki urejajo ali so urejali sodno določitev meje ter evidentiranje takšnih primerov v zemljiškem katastru. Prav tako so v okviru splošnega dela naloge predstavljeni predpisi, ki opredeljujejo sodnega izvedenca geodetske stroke, njegove naloge in pristojnosti. Praktični del naloge je razdeljen na dva dela, kjer prvi del obravnava statistično analizo števila sodnih postopkov urejanja meje na študijskem območju po podatkih OGU Nova Gorica. V drugem delu so podani rezultati podrobne analize tako časovnega kot vsebinskega poteka treh izbranih sodnih primerov z izpostavljenimi prednostmi ter konkretnimi problemi sodnih postopkov urejanja meje.

BIBLIOGRAPHIC – DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT

UDC: 347.235:528.4(043.2)
Author: Alenka Pajtler
Supervisor: Assist. Prof. Anka Lisec, Ph.D.
Cosupervisor: Assist. Marjan Čeh, Ph.D.
Cosupervisor: Magda Lutman, B.Sc.
Title: The analysis of judicial cases for real property evidencing in the area of SMA regional office of Nova Gorica
Document type: Graduation Thesis
Scope and tools: 37 p., 1 tab., 14 fig., 2 graph., 3 ann.
Keywords: land cadastre, boundary conflict, clarification of boundary, judicial expert, SMA regional office Nova Gorica

Abstract

The diploma thesis deals with the field of the judicial clarification of boundaries. The area of the Regional Surveying and Mapping Authority in Nova Gorica has been chosen for the analysis of practical examples. The general part of the thesis represents the description of the study area followed by the presentation of the legislation and regulations that deal or have dealt with the clarification of boundary and with the recording of such cases in the land cadastre. Regulations that define the judicial expert and his or her tasks and jurisdiction are also included in the general part. The second, practical part is divided into two parts. The first part deals with the statistical analyses of number of judicial procedures of clarification of boundary in the study area according to the data of SMA Nova Gorica. In the second part the results of the detailed analyses is given about the timeline and the contents of the three chosen judicial cases with the exposed advantages and concrete problems concerning the judicial procedures of clarification of boundaries.

ZAHVALA

Za pomoč in strokovne usmeritve pri izdelavi diplomske naloge se zahvaljujem mentorici doc. dr. Anki Lisec ter somentorju asist. dr. Marjanu Čehu.

Posebno pa bi se rada zahvalila somentorici ga. Magdi Lutman ter njenim sodelavcem na OGU Nova Gorica za številne strokovne nasvete ter njihovo prijaznost in ustrežljivost.

KAZALO VSEBINE

BIBLIOGRAFSKO – DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK	III
BIBLIOGRAPHIC – DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT	IV
ZAHVALA.....	V
1 UVOD	1
2 METODE DELA IN VIRI PODATKOV	2
2.1 Uporabljene metode dela	2
2.2 Opis študijskega območja in virov podatkov.....	2
3 ZAKONSKI OKVIR.....	5
3.1 Sodno urejanje meje v nepravdnem postopku	6
4 REZULTATI.....	10
4.1 Statistična analiza postopkov sodno določenih meja na območju GP Nova Gorica	10
4.2 Analiza izbranih primerov	14
4.2.1 Primer IDPOS 6362 in IDPOS 6541 k.o. 1	15
4.2.2 Primer IDPOS 6112 in IDPOS 6114 k.o. 2	21
4.2.3 Primer IDPOS 2393 in IDPOS 6092 k.o. 3	27
4.3 Razprava o obravnavanih primerih.....	31
5 ZAKLJUČEK	34
VIRI	36

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Rezultati analize sodnih postopkov po letih – število postopkov po letu 1958.....	10
--	----

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Število postopkov sodno določenih meja od leta 1958 do 2012	11
Grafikon 2: Odvisnost števila sodnih postopkov v katastrski občini glede na delež pozidanega zemljišča v površini katastrske občine	14

KAZALO SLIK

Slika 1: Prikaz območja OGU Nova Gorica in pripadajočih geodetskih pisarn	2
Slika 2: Organizacijska struktura OGU Nova Gorica	3
Slika 3: Prikaz dela izpisa iz delovodnika.....	4
Slika 4: Število postopkov sodno urejenih meja po 75 katastrskih občinah GP Nova Gorica.....	12
Slika 5: Število sodnih postopkov glede na dejansko rabo po 75 katastrskih občinah GP NG.....	13
Slika 6: Skica izdelana na 1. naroku	17
Slika 7: Skica zamejničenja izdelana na 2. naroku	18
Slika 8: Grafični prikaz priložen obvestilu o evidentiranju sprememb v zemljiški kataster	19
Slika 9: Diagram časovnega poteka primera IDPOS 6541 in IDPOS 6362 k.o. 1	21
Slika 10: Prikaz sporne točke 433 na terenu	22
Slika 11: Prikaz spornega dela meje ter sosednjih parcel.....	23
Slika 12: Prikaz zožitve ceste.....	25
Slika 13: Skica zapisnika mejne obravnave in parcelacije.....	27
Slika 14: Grafični prikaz priložen odločbi v upravnem postopku.....	29

KRATICE, OKRAJŠAVE IN SIMBOLI

EU	Evropska unija
GP	Geodetska pisarna
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IDPOS	Identifikator postopka
k.o.	Katastrska občina
MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
MUP	Mejno ugotovitveni postopek
ODZ	Občni državljanski zakonik
OGU	Območna geodetska uprava
RS	Republika Slovenija
SPZ	Stvarnopravni zakonik
ZEN	Zakon o evidentiranju nepremičnin
ZENDMPE	Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot
ZK-točka	Zemljiško katastrska točka
ZNP	Zakon o nepravdnem postopku
ZPP	Zakon o pravnem postopku
ZS	Zakon o sodiščih
ZUP	Zakon o splošnem upravnem postopku
ZUS-1	Zakon o upravnem sporu
ZVEtL	Zakon o vzpostavitvi etažne lastnine
ZZKat	Zakon o zemljiškem katastru

1 UVOD

Spori med sosedi glede poteka mej obstajajo že od nekdaj in Slovenci na tem področju nismo izjema. Na to kaže tudi dejstvo, da je že avstrijski Občni državljanski zakonik (ODZ) leta 1811 določal pravno ureditev meja in sporov. Takrat se je postopek reševanja mejnega spora začel s tožbo, sodišče pa je mejo določilo po zadnjem posestnem stanju ali pa je sporno površino razdelilo (Klakočar in Kovačević, 2010). Čeprav so danes tako na geodetsko-tehničnem področju kot tudi v samem upravnem in sodnem postopku določanja mej stvari bistveno bolj dorečene in podkrepjene s številnimi zakoni in ostalimi predpisi, ostaja na tem področju še kar nekaj problemov, sporov glede mej pa tudi ni bistveno manj in tudi niso lažje rešljivi. Skozi vsebino diplomske naloge bomo skušali na osnovi praktičnih primerov opozoriti na problematiko sodne določitve meje.

Meja med mejašema je lahko sporna že na samem začetku urejanja meje in je to lahko razlog, da želi eden od mejašev mejo urediti, lahko pa meja postane sporna v samem procesu ureditve. Ureditev meje se po trenutni zakonodaji v Sloveniji začne na zahtevo lastnika ali po uradni dolžnosti. Meja je lahko na mejni obravnavi sporna, ker lastnika oziroma njuna pooblaščenca pokažeta vsak svojo mejo in ne dosežeta sporazuma o njej, sporna pa je tudi tedaj, če lastnika pokažeta mejo, o kateri sta se sporazumela, a je le ta izven meje natančnosti predlagane katastrske meje, ki jo pokaže geodet. V obeh primerih je potrebna izvedba ustne obravnave na geodetski upravi, če se vložijo zahtevek za evidentiranje urejene meje. Prav tako meje ne moremo šteti za urejeno, če se mejne obravnave ne udeležijo vsi lastniki oziroma njihovi zastopniki oziroma pooblaščenca. V takšnih primerih ima lastnik naknadno možnost pisno podati izjavo ali se s predlagano mejo strinja ali ne. Če se z mejo ne strinja, postane tudi takšna meja sporna in je potrebno opraviti ustno obravnavo na geodetski upravi ob postopku evidentiranja urejene meje. V kolikor se na ustni obravnavi v nobenem primeru ne doseže soglasja, ostane meja sporna in geodetska uprava v skladu z Zakonom o evidentiranju nepremičnin – ZEN (2006) pozove lastnike, ki se niso strinjali z mejo, da sprožijo postopek sodne ureditve meje.

Če stranka po neuspeli ureditvi meje v upravnem postopku vložijo predlog za sodno ureditev meje, se le ta primarno ureja v nepravdnem postopku in le v posebnih primerih, ko niso izpolnjeni kriteriji nepravdnega postopka, v pravdi (Klakočar in Kovačević, 2010). Lastnik lahko zahteva sodno določitev meje neposredno na sodišču tudi brez predhodnega upravnega postopka. Poleg tega za sprožitev sodnega postopka ureditve meje ni ovira dokončna ali celo pravnomočna odločba upravnega postopka, kar pomeni, da lahko urejeno mejo v upravnem postopku uredimo še v sodnem postopku, sodno urejene pa niti v upravnem niti v sodnem postopku ne moremo več določati (Rijavec, 2011). Postopek ureditve meje v nepravdnem postopku določa Zakon o nepravdnem postopku – ZNP (1986), ki med drugim tudi določa, da mora sodišče na narok povabiti sodnega izvedenca geodetske stroke, katerega naloga je strokovno pomagati sodniku in ga obveščati o geodetskih podatkih oziroma ugotovitvah. Za evidentiranje sodno določene meje v zemljiški kataster je treba poleg ZNP (1986) poznati še ZEN (2006) ter ostalo področno zakonodajo in predpise, ki bodo predstavljeni v okviru diplomske naloge.

Namen diplomske naloge je na območju Območne geodetske uprave (v nadaljevanju OGU) Nova Gorica analizirati množičnost postopkov sodno določenih meja (evidentiranja teh postopkov v zemljiškem katastru) na osnovi podatkov geodetske uprave. Poskušali bomo poiskati razloge, zakaj v nekaterih obdobjih in na nekaterih območjih stanje bistveno odstopa od povprečja. Na osnovi izbranih primerov sodnega določevanja meja bomo detajlno analizirali tako časovni kot vsebinski potek postopkov in izpostavili morebitne prednosti in pomanjkljivosti postopka. Predstavili bomo konkretne probleme na posameznih primerih sodnih postopkov.

2 METODE DELA IN VIRI PODATKOV

2.1 Uporabljene metode dela

Obravnavanje tematike diplomske naloge bo temeljilo na uporabi več medsebojno dopolnjujočih se metod dela. Glede na podatke, ki smo jih želeli zbrati, in rezultate, ki smo jih želeli dobiti, smo uporabili metode in tehnike, ki so predstavljene v nadaljevanju.

V krajši teoretični opredelitvi zakonskega okvira tematike diplomske naloge bo uporabljena *metoda pregleda in analize primarnih in sekundarnih virov*, na osnovi katere bomo preučevali zakonodajo in druge pravne podlage, ki urejajo obravnavano področje sodnega urejanja mej. Med glavne vire spadajo zakonski akti, drugi pravni viri in elaborati primerov ter strokovni članki, internetni viri in predavanja. Informacije, praktično razlago in nasvete smo pridobili tudi na osnovi *osebne komunikacije* z direktorico OGU Nova Gorica.

Deskriptivna metoda oziroma metoda opisovanja dejstev bo uporabljena za opis in smiselno ureditev podatkov pridobljenih z analizo primarnih in sekundarnih virov. Prav tako bo ta metoda uporabljena pri opisovanju časovnega poteka in vsebine vseh treh izbranih primerov. *Z metodo statistične analize* bomo pridobljene podatke o postopkih sodne določitve meje najprej časovno analizirali in nato število postopkov med sabo primerjali še glede na druge kriterije.

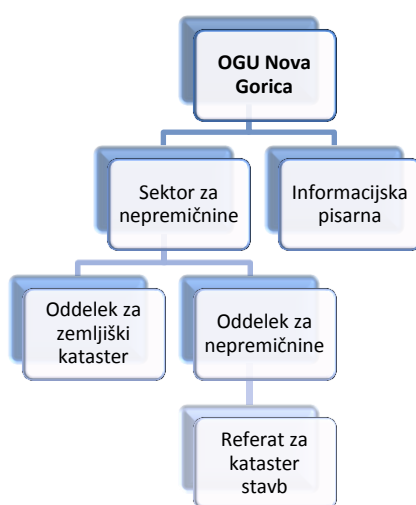
2.2 Opis študijskega območja in virov podatkov

Območna geodetska uprava Nova Gorica je ena izmed 12 območnih geodetskih uprav Slovenije. V sklop OGU Nova Gorica spadajo poleg Nove Gorice še tri geodetske pisarne (v nadaljevanju GP), in sicer Ajdovščina, Idrija in Tolmin. Lego in območje, ki ga OGU obsega, prikazujemo na sliki 1, kjer smo posebej označili območje GP Nova Gorica, saj je bilo le to naše študijsko območje pri podrobni statistični analizi postopkov.

Slika 1: Prikaz območja OGU Nova Gorica in pripadajočih geodetskih pisarn

Organizacijska struktura OGU, prikazana na sliki 2, je določena v skladu z Uredbo o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih ter z Aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Geodetske uprave Republike Slovenije (GURS). Na OGU trenutno opravlja delo 37 javnih uslužbencev, od tega je po sistemizaciji delovnih mest 32 zaposlenih znotraj strukture OGU Nova Gorica, ostali pa so razporejeni v Uradu za nepremičnine, Uradu za množično vrednotenje nepremičnin, Uradu za geodezijo in v Sektorju za informatiko Geodetske uprave Republike Slovenije ter tako opravljajo naloge neposredno po navodilih uradov GURS. V OGU je poleg Informacijske pisarne, kjer so razporejeni javni uslužbenci v sprejemnih pisarnah vseh štirih lokacij, tudi Sektor za nepremičnine, v okviru katerega sta dva oddelka – Oddelek za zemljiški kataster in Oddelek za nepremičnine, pod katerega spada Referat za kataster stavb (Lutman, 2012). Direktorica OGU je ga. Magda Lutman, ki je kot somentorica tudi sodelovala pri raziskavi za namen diplomske naloge.

Slika 2: Organizacijska struktura OGU Nova Gorica

Na OGU Nova Gorica smo pridobili podatke za statistično analizo dokončanih, v zemljiškem katastru evidentiranih, postopkov sodno določenih meja. V podrobnejšo statistično analizo množičnosti primerov sodnih postopkov urejanja meje smo na OGU Nova Gorica vključili podatke za območje GP Nova Gorica. Podatkov iz ostalih treh pisarn nismo analizirali, saj teh postopkov tam ni bilo veliko.

Z analizo množičnosti in lokacije sodnih postopkov urejanja meja na območju GP Nova Gorica želimo preveriti predhodno postavljeno trditev, ki se glasi:

»Na število sodnih postopkov v posamezni katastrski občini vpliva dejanska raba na tistem območju.«

V ta namen bomo preverili naslednje delovne hipoteze – odvisnost števila sodnih postopkov od deleža površine zemljišč izbrane dejanske rabe glede na površino celotne katastrske občine:

- **»Število sodnih postopkov v katastrski občini narašča z večanjem deleža pozidanih zemljišč.«**
- **»Število sodnih postopkov v katastrski občini narašča z večanjem deleža njiv.«**
- **»Število sodnih postopkov v katastrski občini pada z večanjem deleža gozda.«**

Podatke o dejanski rabi zemljišč smo prevzeli od ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, ki vzdržuje podatkovno bazo o dejanski rabi za celotno Slovenijo. Za analizo smo prevzeli grafične podatke površine poligonov.

Podatke o prostorskih enotah ter številu sodnih postopkov smo pridobili na OGU Nova Gorica. Na OGU upravljajo s svojimi bazami podatkov preko delovodnika, ki predstavlja poslovni informacijski sistem uprave. Podatke in postopke v delovodniku lahko iščemo na različne načine kot npr. preko šifranta postopkov ali s poznanim enoličnim identifikatorjem posameznega postopka (v nadaljevanju IDPOS). Prav tako je potrebno poznati še šifro katastrske občine, saj je IDPOS enolično določen zgolj znotraj posamezne katastrske občine.

V našem primeru smo postopke sodno določenih meja (v katerih so tako ureditve mej kot tudi meje določene s parcelacijo) za posamezno katastrsko občino poiskali preko šifer 06 in 56, ki v delovodniku označujejo sodno določitev meje. Preko šifre 06 se iščejo postopki, kjer so bile meje sodno določene v okviru starejše zakonodaje, pred uvedbo ZENDMPE (2000). S šifro 56 pa so zavedeni postopki sodno določenih meja po zakonu ZENDMPE (2000) in ZEN (2006). Za boljšo ponazoritev je na sliki 3 prikazan izpis iz delovodnika, ki se izpiše po definiranju katastrske občine in šifre postopka. Tako pridobimo za vsak postopek, kjer je bila meja sodno določena, njen IDPOS ter kdaj se je postopek zaključil oziroma kdaj je bila meja v zemljiškem katastru evidentirana kot sodna. Poleg tega lahko za postopke, ki so bili sproženi na sodišču po letu 1996, pridobimo še datum vložitve, ki pa je bolj informativne narave, saj pri vseh postopkih nima enakega pomena.

EVELA Pregled - seznam zahtev										
Seznam zahtev										
Sifro	Zahteva	ID postopka	Postopek	Zakon	Datum vložitve	Št zahtevk	Zveza	Zaključ.		
2316	02112-661/2008	6284-0	56 SODNA DOLOČITEV MEJE	ZEN	19.08.2008	1		28.08.2008		
2316	45312-1/1977	1542-0	06 SODNA DOLOČITEV MEJE		..	0		31.12.1977		
2316	45312-1/1977	1543-0	06 SODNA DOLOČITEV MEJE		..	0		31.12.1977		
2316	45312-1/1982	1661-0	06 SODNA DOLOČITEV MEJE		..	0		31.12.1982		
2316	45312-1/1982	1732-0	06 SODNA DOLOČITEV MEJE		..	0		31.12.1982		
2316	45312-1/1982	1750-0	06 SODNA DOLOČITEV MEJE		..	0		31.12.1982		
2316	45312-1/1983	1771-0	06 SODNA DOLOČITEV MEJE		..	0		31.12.1983		

Slika 3: Prikaz dela izpisa iz delovodnika

Na obravnavanem območju, ki obsega 75 katastrskih občin, je bilo v informacijskem sistemu geodetske uprave do 4. 4. 2012 evidentiranih 536 postopkov, kjer so bile meje sodno določene. Obdobje, vključeno v analizo, je obsegalo 54 let. To je vse od leta 1958, ko je bil evidentiran prvi postopek v sistemu, pa vse do leta 2012.

Pri časovni in vsebinski analizi izbranih primerov obravnavamo tri primere sodnega določevanja meja, dva na območju GP Nova Gorica in enega, ki spada pod GP Ajdovščina. Dva obravnavana primera nekoliko izstopata iz okvira diplomske naloge, a predstavljata aktualno problematiko na OGU Nova Gorica.

3 ZAKONSKI OKVIR

V nadaljevanju na kratko predstavljamo predpise (zakone in pravilnike), ki urejajo ali so urejali sodno določitev meje in evidentiranje takšnih primerov v zemljiškem katastru. Pri tem se omejujemo na tista določila, ki se nanašajo na sodne postopke urejanja mej; posebej tako ne opredeljujemo zakonodaje, ki se nanaša na sodne postopke vzpostavitve etažne lastnine po Zakonu o vzpostavitvi etažne lastnine (ZVEtL).

Evidentiranje nepremičnin v zemljiški kataster lahko poteka na osnovi pravnomočne upravne odločbe ali pravnomočne sodne odločbe, lahko pa se stranki v postopku na sodišču tudi poravnata in skleneta sodno poravnavo, ki nato predstavlja podlago za evidentiranje sprememb v zemljiški kataster.

Sodne postopke delimo na pravdne in nepravdne. Pravdni postopek opredeljuje Zakon o pravdnem postopku – ZPP (2007), nepravdnega pa Zakon o nepravdnem postopku – ZNP (1986). Pri pravdnem postopku se pravda začne s tožbo, stranka v pravdi je lahko fizična in pravna oseba, ki v sporu nastopa kot tožeča ali tožena stranka. Sodišče o zadevi odloči s sodbo ali s sklepom (ZPP, 2007). Nepravdni postopek se uvede s predlogom ali po uradni dolžnosti, če tako določa zakon. Stranka postopka je predlagatelj ter nasprotni udeleženec, proti kateremu je predlog vložen, in oseba, na katero se sodna odločba neposredno nanaša, ali oseba, ki bi ji bil zaradi sodne odločbe prizadet pravni interes. V nepravdnem postopku se izda sodna odločba v obliki sklepa. Opisani postopek je tudi primarni postopek pri sodnem urejanju mej (Klakočar in Kovačević, 2010). Ostali postopki, ki se v okviru zemljiškega katastra tudi urejajo v nepravdnem postopku, so delitev stvari in skupnega premoženja ter določitev nujne poti (ZNP, 1986). Po mnenju Rijavčeve (2011) je nepravdni postopek civilni postopek, ki je manj procesno strog in ga je mogoče enostavneje prilagajati poteku postopka kot tožbo ter hkrati v enotnem postopku združiti več udeležencev, kar se pogosto dogaja v postopkih ureditve mej. Prav tako navaja (Rijavec, 2011: 751): »Za pristojnost odločanja v nepravdnem postopku se zakonodajalec pogosto odloči, kadar presodi, da je za reševanje določenih civilnih zadev ustrežnejši manj formalen postopek«.

ZNP je torej temeljni zakon na področju sodne ureditve meje, ki v svojih določilih omenja tudi pojem sodnega izvedenca geodetske stroke, le tega pa podrobneje opredeljujeta Zakon o sodiščih – ZS (2007) ter Pravilnik o sodnih izvedencih in cenilcih (2010). ZS (2007) v 84. in 87. členu pravi, da so sodni izvedenci imenovani za neomejen čas, sodišču pa so na njegovo zahtevo dolžni podati izvid in mnenje o strokovnih vprašanjih, glede katerih sodišče oceni, da je potrebna pomoč strokovnjaka. Sodni izvedenec je lahko le oseba, ki je državljan RS ali EU in aktivno obvlada slovenski jezik, je poslovno sposoben in osebnostno primeren, ni bil pravnomočno obsojen, ima ustrezno izobrazbo in strokovno znanje, šest let delovnih izkušenj s področja, na katerem želi izvajati izvedensko delo in ne opravlja dejavnosti, ki ni združljiva s sodnim izvedeništvom. Pravilnik o sodnih izvedencih in cenilcih (2010) pa določa postopek in način imenovanja, način razrešitve, način opravljanja posebnega preizkusa in nagrade za izvedeniško delo.

Za evidentiranje sodno določene meje v zemljiški kataster je potrebno poznati Zakon o evidentiranju nepremičnin – ZEN (2006), ki predvsem v svojem 8. členu govori o evidentiranju sprememb na podlagi sodnih postopkov. Podrobna navodila za izdelavo elaborata za evidentiranje sprememb na podlagi pravnomočne sodne odločbe ali sodne poravnave pa opisuje Pravilnik o urejanju mej ter spreminjanju in evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru (2007).

Poleg aktualnih predpisov velja zaradi narave diplomske naloge omeniti še vsaj dva zakona s področja zemljiškega katastra, ki sta veljala v preteklosti. To je Zakon o zemljiškem katastru – ZZKat (1974), ki ga je nadomestil Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot – ZENDMPE (2000), le ta pa je bil predhodnik danes veljavnega ZEN (2006). Največja razlika med ZZKat in ostalima zakonoma je ta, da je od uveljavitve ZENDMPE dalje sporna tudi meja, ki jo stranki pokažeta izven natančnosti predlagane katastrske meje s strani geodeta. Takšen kriterij se zdi sodiščem nepotreben in po njihovem mnenju ustvarja še dodatne mejne spore (Klakočar in Kovačević, 2010), geodetska stroka pa ga je uvedla predvsem zaradi preprečitve prikritega trga z nepremičninami. Poleg tega se nam zdi pomembno, da pretekla zakona opredelimo z vidika, kako sta določala evidentiranje sodno določenih meja, saj se naša statistična analiza nanaša na daljše časovno obdobje, kjer so se sodno določene meje v zemljiškem katastru evidentirale tudi v skladu s tema dvema zakonoma.

V ZZKat (1974) sta se na področje urejanja mej v sodnem postopku nanašala predvsem dva člena, in sicer je 15. člen določal, da če se v mejno ugotovitvenem postopku (v nadaljevanju MUP) ne doseže soglasja glede posestne meje, mora prizadeti lastnik po pozivu uradne osebe v 30 dneh sprožiti sodni postopek za ugotovitev posestne meje. Če tega v navedenem roku ne stori, se meja uredi po obstoječem zemljiškem katastru. 16. člen zakona pa je že takrat določal, da bi morala sodišča o dokončnih odločitvah glede posestnih meja obvestiti takratni pristojni občinski geodetski organ.

Tudi ZENDMPE (2000) je v 29. členu določal, da če po opravljeni ustni obravnavi ostane meja sporna, geodetska uprava pozove lastnika, ki se z mejo ne strinja, da v roku 30 dni od prejema poziva sproži sodni postopek in o tem obvesti geodetsko upravo in ji predloži dokazilo o sprožitvi. Če geodetska oprava v predpisanem roku ne prejme dokazila o sprožitvi, preveri pri sodišču, če je bil postopek sprožen. Če le ta ni bil sprožen, pomeni, da lastnik soglaša s potekom meje, kakor je bila določena in označena na mejni obravnavi. Če se je sodni postopek ureditve meje sprožil, se upravni postopek ureditve ustavi. Zanimivo pa je dejstvo, da zakon ni več določal, da bi moralo sodišče geodetsko upravo obvestiti o sodni določitvi meje, ampak je 33. člen zakona določal le: »Meja urejena v sodnem postopku se vpiše v zemljiški kataster kot dokončna na podlagi pravnomočne sodne odločbe«. Navedeno pomanjkljivo določilo ali zavestna sprememba je na obravnavani območni geodetski upravi in tam pristojnem sodišču vodila do problema, ki ga bomo predstavili v poglavju statistične analize. Ta zakon pa tudi ni določal, da bi moral biti sklepu sodišča priložen elaborat za evidentiranje sprememb, kar sedanji zakon posebej navaja. Prav tako je pretekli zakon pri svojih odločitvah omejeval sodišča, saj je 31. člen zakona določal, da morajo sodišča pri ureditvi meje upoštevati podatke zemljiškega katastra in njihovo natančnost, tega pogoja pa ZEN ne predvideva in s tem več ne posega neposredno v sodno urejanje meje.

3.1 Sodno urejanje meje v nepravdnem postopku

Sodna ureditev meje ne predvideva nujnosti predhodnega urejanja meje v upravnem postopku, lastnik lahko sodno ureditev meje predlaga neposredno na sodišču. Prav tako je sodna ureditev meje možna, če je meja že bila urejena v upravnem postopku. Ni pa več možen niti upravni niti sodni postopek ureditve meje, če je meja že bila urejena na podlagi sodnega postopka (Rijavec, 2011). Če se je meja najprej urejala v upravnem postopku je možno, da je postala sporna, ko:

- se lastnik oziroma lastniki na mejni obravnavi niso strinjali in so pokazali vsak svojo mejo ali pa so se o meji strinjali, a je bila le ta izven natančnosti katastrske meje. Po opravljeni ustni obravnavi na geodetski upravi pa se o poteku meje niso uspeli dogovoriti.
- se lastniki niso strinjali s predlagano mejo na ustni obravnavi (npr. v primeru, ko se mejaš mejne obravnave ni udeležil, na ustni obravnavi pa pokazal svojo mejo).

V takih primerih geodetska uprava v skladu z 39. členom ZEN (2006) pozove lastnika oziroma lastnike, ki se z mejo ne strinjajo, da v roku 30 dni od vročitve oziroma prejema poziva sprožijo sodni postopek ureditve meje. Če pozvana stranka v predpisanem roku geodetski upravi ne predloži dokazila o začetku sodnega postopka na sodišču, se šteje, da se s predlagano mejo strinja in se postopek ureditve meje nadaljuje, v zemljiški kataster se na podlagi odločbe evidentira predlagana meja. Na enak način se meja evidentira tudi v primeru, če se sodni postopek ureditve meje ustavi ali se predlog za sodno določitev meje zavrže ali zavrne. Če pa je sodni postopek ureditve meje sprožen, se postopek evidentiranja meje s sklepom prekine.

Predlagatelj vloži na pristojno sodišče predlog, ki mora v skladu s 132. členom ZNP (1986) vsebovati zemljiškoknjižne podatke o parcelah, med katerimi je meja sporna, ime, priimek in naslove lastnikov ter razloge, zaradi katerih se predlaga sodna ureditev meje.

Po prejemu predloga in ugotovitvi njegove ustreznosti sodišče v skladu s 134. členom ZNP (1986) razpiše narok na kraju samem, na katerega povabi vse udeležence, sodnega izvedenca geodetske stroke in po potrebi tudi priče. Na naroku, ki je na začetku podoben mejni obravnavi, predlagatelj in nasprotni udeleženec najprej pokažeta svojo zatrjevano mejo, ki se jo tudi označi. Nato skuša sodišče med njima doseči poravnano in če le ta ni mogoča, sodišče mejo določi s sklepom na podlagi pridobljenih izjav prič ter mnenja in izvida sodnega izvedenca (Rijavec, 2011). Le ta nato v skladu s 135. členom ZNP (1986) izdelava skico, ki je sestavni del zapisnika o naroku in iz katere mora biti razviden sporni prostor ter meja, ki jo je sodišče določilo na kraju samem.

Sodnik sam izbere in povabi izvedenca po uradni dolžnosti s sklepom, v katerem opredeli obseg izvedenčevega dela in pravno relevantna dejstva, ki naj jih izvedenec pojasnjuje. Sodnik izbere tistega, ki svoje delo opravlja strokovno neodvisno in nepristransko in ima posebna znanja za konkretne primere. Izvedenca lahko predlaga tudi stranka, vendar sodnik na takšen predlog ni vezan (Rijavec, 2011). Delo izvedenca je Dolanc (2012) razdelil na formalno in neformalno, pri čemer formalno delo obsega naslednje:

- prevzem sklepa o imenovanju;
- prevzem in študij kopije spisa;
- pridobitev podatkov (predvsem geodetskih o dogajanju na spornem delu v preteklosti ter velikokrat tudi podatke iz občin (npr. zazidalni načrt));
- *priprava na narok* (po mnenju Dolanca (2012) je ta del najpomembnejši) – terenski ogled z geodetsko izmero ter obdelava arhivskih in terenskih podatkov in s tem ugotovitev meje po katastrskih podatkih (na naroku je potrebna dobra pripravljenost, saj izvedenca stranke lahko presenetijo s kakšnim nepoznanim dokumentom);
- *udeležba na naroku*: označitev zatrjevanih mej (predlagatelj in nasprotni udeleženec), izračun in ocenitev površine spornega prostora, pokaže najverjetnejšo katastrsko mejo, izdelava skice (označen sporni prostor in sodno določena meja), označitev sodno določene meje s trajnimi mejnimi znamenji ter podajanje mnenja;
- izdelava izvida in elaborata za evidentiranje sodno urejene meje.

Neformalno delo pa naj bi obsegalo (Dolanc, 2012):

- posvetovanje s sodnikom pred narokom;
- pridobitev zaupanja s strani strank v njegovo strokovnost;
- nepristranskost (s svojim delom mora izvedenec prepričati ljudi, da želi le pomagati poiskati pravično rešitev);

- dopustiti, da ima vsaka stran možnost povedati svoje težave in rešitve, saj s tem tudi izvedenec pridobi koristne informacije.

Kot že rečeno, se o določitvi meje izda sklep, v katerem mora biti meja v skladu z ZNP (1986) natančno opisana, navedena pa mora biti tudi vrednost spornega mejnega prostora, skica zamejničenja z merskimi podatki. Prav tako je ZNP določal, da mora sodišče poslati pravnomočen sklep s skico geodetski upravi. Rijavec (2011) pravi, da natančen opis meje pomeni, da je v izreku sklepa potrebno navesti parcelne številke parcel ter številke zemljiškokatastrskih točk (v nadaljevanju ZK-točk), po katerih meja poteka, čeprav ZNP tega posebej ne opredeljuje. Za skico ZNP ne predvideva, katere podatke mora vsebovati, zato je bilo v preteklosti pri evidentiranju sodno urejenih meja kar nekaj težav, ker skice skupaj z dokumentacijo niso vsebovale vseh sestavin, da bi lahko predstavljale podlago evidentiranju v zemljiški kataster in jih je geodetska uprava mnogokrat zavračala.

To se je z uveljavitvijo ZEN (2006) spremenilo, saj le ta določa, da mora sodišče ali katerakoli od strank na podlagi pravnomočne sodne odločbe ali sodne poravnave predlagati evidentiranje sprememb v zemljiškem katastru, priložen pa mora biti tudi elaborat, ki ga izdelata sodni izvedenec geodetske stroke. V njem mora biti prikazano obstoječe stanje in predlog sprememb. Podrobneje vsebino elaborata opredeljuje Pravilnik o urejanju mej ter spreminjanju in evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru (2007), ki določa, da naj ima elaborat poleg pravnomočne sodne odločbe ostale sestavine enake kot elaborat ureditve meje, predpisuje pa le nekoliko drugačno obliko prve strani elaborata.

Pri sodni določitvi meje je zelo pomembna vrednost spornega prostora, saj le ta odloča o načinu odločanja sodišča, ki ima možnost odločanja v pravnem in nepravdnem postopku ter v okviru nepravdnega postopka, v skladu s stvarnopравnim zakonikom – SPZ (2002) po kriteriju močnejše pravice, zadnje mirne posesti in pravične ocene.

Površino spornega prostora določi sodni izvedenec geodetske stroke, cenitev pa opravi sodni cenilec, ki po mnenju Rijavčeve (2011) ni nujen. Tako predlagatelju v predlogu ni potrebno navesti vrednosti spornega predmeta (Klakočar in Kovačević, 2010). Sodišče lahko mejo po močnejši pravici v nepravdnem postopku določi le do vrednosti 4000 €, ki predstavlja dvakratno vrednost za določitev spora majhne vrednosti (2000 €) (ZPP, 2007: 443. člen). Če je vrednost 4000 € presežena, sodišče upošteva določila 77. in 78. člena SPZ (2002), ki določata, da kadar predlagatelj in nasprotni udeleženec soglašata, se lahko meja uredi na podlagi močnejše pravice, če pa ne soglašata, se meja lahko uredi v pravnem postopku v roku 3 mesecev po pravnomočnosti sklepa o ureditvi meje. Meja se torej vseeno najprej uredi po zadnji mirni posesti ali pravični oceni, nato pa lahko vsak uveljavlja močnejšo pravico v pravnem postopku (Rijavec, 2011).

Kriterije za reševanje mejnega spora sodišče ne more poljubno izbrati, saj vrstni red določa 77. člen SPZ (2002). Najprej mora poskusiti rešiti spor na podlagi močnejše pravice (primarni način), če to ni mogoče, mejo določi na osnovi zadnje mirne posesti in kot zadnje uporabi kriterij pravične ocene.

Močnejšo pravico največkrat predstavlja lastninska pravica, ki jo je na določenem spornem ozemlju pridobil eden izmed mejašev na enega izmed pravno veljavnih načinov (priposestevanje, dogovor o poteku meje). Sodišče mora najprej ugotoviti prvotno mejo in nato ali se je ta premaknila in zakaj ter ali za premik obstaja pravna podlaga. Če je meja pred tem že bila evidentirana v zemljiškem katastru kot urejena meja, morajo stranke pred sodiščem najprej izpodbiti domnevo urejene meje (Klakočar in Kovačević, 2010).

Zadnja mirna posest je tista, ki je dlje časa nepretrgano obstajala, vse do trenutka, ko je postala sporna, do takrat pa sta jo oba mejaša prostovoljno mirno spoštovala (Klakočar in Kovačević, 2010).

Pri *pravični oceni* sodišče upošteva vse okoliščine primera in stanje v naravi ter odloči na osnovi neke verjetne resnice. Če pa ni mogoče najti merila za rešitev, sodišče sporni prostor razdeli na pol (Klakočar in Kovačević, 2010).

Preden je sklep sodišča pravnomočen, je opisani sodni postopek ureditve meje lahko dolgotrajen in precej zapleten, saj je potrebno pridobiti ustreznega sodnega izvedenca geodetske stroke, opraviti enega ali več narokov na terenu in izdelati skico ter nato še elaborat ureditve meje in nazadnje urejeno mejo še evidentirati v zemljiški kataster.

Poleg opisanega postopka sodne ureditve meje, kjer mejo določi sodišče, imajo stranke možnost, da se o zadevi poravnajo. Ker ZNP poravnave ne opisuje, se v takem primeru uporabijo določila ZPP, ki sodni poravnavi namenja 22. poglavje. Klakočarjeva in Kovačevićeva (2010) ugotavljata, da se stranke sodno poravnajo predvsem takrat, ko soglašajo s potekom meje, vendar je ta izven meje natančnosti katastrske meje. V takem primeru je poravnava za njih najkrajša pot.

V okviru tega poglavja predstavljamo tudi okvirno razdelitev sodišč v Sloveniji, saj pri opisu zadnjega primera opisanega v tej nalogi, navajamo različna sodišča. V osnovi poznamo splošna in specializirana sodišča, pri čemer ZS (2007) opredeljuje hierarhijo splošnih sodišč in njihove pristojnosti. Na najnižji ravni delujejo okrajna sodišča, sledijo jim okrožna sodišča, oboja pa so prvostopenjska sodišča. Okrajno sodišče je v zadevah v zvezi z nepremičninami pristojno za sojenje v sporih, če vrednost spornega predmeta ne presega 20.000 €. Ne glede na vrednost spornega predmeta je okrajno sodišče pristojno za sojenje v sporih zaradi motenja posesti, v sporih o služnostih in realnih bremenih ter v sporih iz najemnih in zakupnih razmerij. Okrožno sodišče je pristojno za sojenje v tistih zadevah v zvezi z nepremičninami, kjer vrednost spornega predmeta presega 20.000 € (ZPP, 2007). Za postopke v zvezi z nepremičninami so pristojna tista okrajna in okrožna sodišča, na območju katerega leži nepremičnina. Višja ali drugostopenjska sodišča so med drugim pristojna za reševanje pritožb zoper odločbe prvostopenjskih sodišč. Med višje sodišče se uvrščata tudi obe specializirani sodišči (Upravno in Delovno). Vrhovno sodišče pa je najvišje sodišče v državi.

4 REZULTATI

4.1 Statistična analiza postopkov sodno določenih meja na območju GP Nova Gorica

Pridobljene podatke o številu sodno določenih meja na območju GP Nova Gorica smo analizirali časovno za celotno območje (75 katastrskih občin) in po posameznih katastrskih občinah. V preglednici 1 in grafikonu 1 so rezultati analize števila teh postopkov po posameznih letih glede na podatke geodetske uprave. Zanimalo nas je, kako so bili postopki razporejeni skozi celotno obdobje, kdaj jih je bilo največ, kdaj najmanj in morebitne vzroke za to. Analiza je pokazala, da je bilo v povprečju na leto skoraj 10 postopkov, vendar so bila med posameznimi leti in celo obdobji precejšnja nihanja (grafikon 1). Tako je bilo največ postopkov v letu 1983 (33), v nekaterih letih pa ni bilo nobenega evidentiranega sodnega primera.

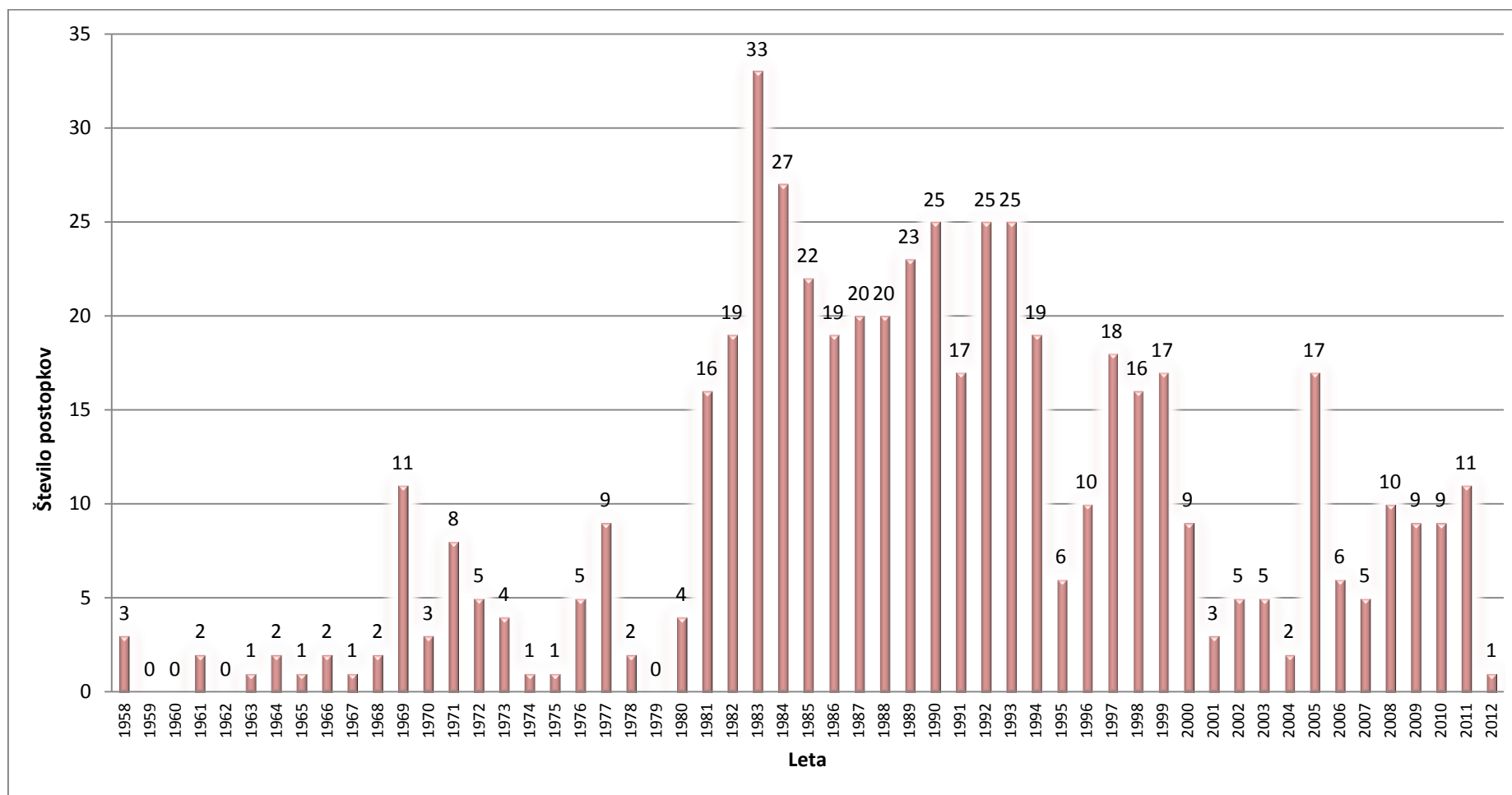
Preglednica 1: Rezultati analize sodnih postopkov po letih – število postopkov po letu 1958

GP Nova Gorica	
Povprečno število postopkov/leto	9,9
Največje število postopkov v enem letu	33
Najmanjše število postopkov v enem letu	0
Modus	9

Vir podatkov: OGU Nova Gorica, april 2012, izpis iz delovodnika (interni vir).

V obdobju od leta 1981 do 1999 je bilo, z izjemo let 1995 in 1996, evidentiranih veliko postopkov. Če bi želeli določiti razloge za to, bi morali vsak posamezni primer posebej pregledati, kar pa bi presegalo okvire te diplomske naloge. Kljub temu lahko večje število postopkov v letih od 1981 do 1989 pripišemo posebnosti, ki se je takrat dogajala na OGU Nova Gorica. Lutman (2012) je pojasnila, da so naročniki ureditve meje zaradi prevelikih zaostankov na geodetski upravi in s tem čakanja na začetek postopka evidentiranja meje v upravnem postopku tudi do enega leta, odšli neposredno na sodišče in sprožili postopek sodne določitve meje, ki je bil takrat hitrejši postopek, čeprav meja ni bila sporna. Poleg tega je eden izmed možnih vzrokov ta, da je bilo treba takrat za prenos posestne meje v naravo pridobiti soglasja vseh mejašev. Slednje je določal ZZKat (1974) v 33. členu, ki pravi, da se lahko prenos posestne meje v naravo izvede le na zahtevo lastnika pod pogojem, da so prizadeti lastniki oziroma uporabniki pismeno izjavili, da se strinjajo z vzpostavitvijo posestne meje po podatkih zemljiškega katastra. Tako je lahko bil postopek prenosa meje v naravo že na začetku ustavljen, če naročnik ni zbral vseh soglasij. V primeru, da je želel mejo vseeno prenesti v naravo, ni imel druge možnosti, kot da to uredi na osnovi sodnega postopka. Naslednji možen vzrok večjega števila sodnih postopkov v tem obdobju je ta, da se je na območju Nove Gorice le na nekaterih predelih izvajala nova množična izmera, drugje pa so še naprej obstajali le grafični podatki zemljiškega katastra. V mejno ugotovitvenem postopku (MUP) geodetu po ZZKat ni bilo potrebno pokazati meje in tega dejansko tudi ni storil, če je ugotovil, da so odstopanja grafične izmere prevelika. V primeru, da se lastniki o meji niso mogli dogovoriti in je le ta postala sporna, so jo lahko uredili le s sprožitvijo postopka sodne določitve meje na sodišču (Lutman, 2012).

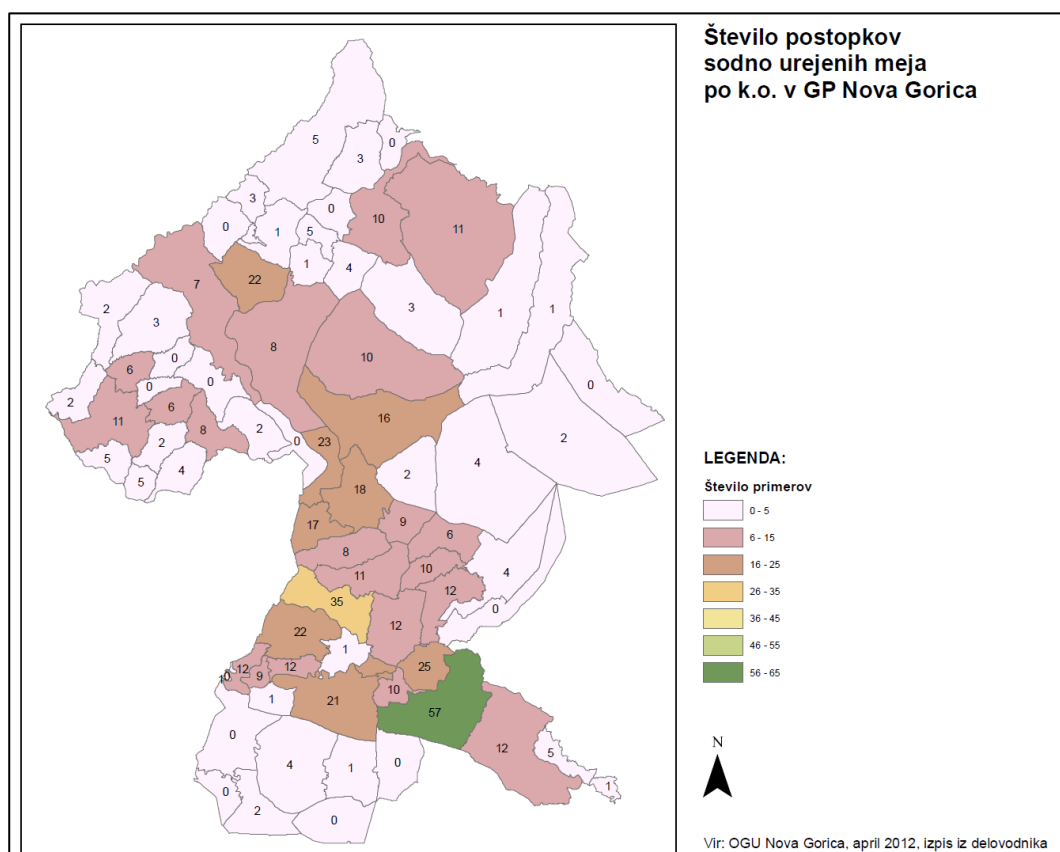
Zanimivo je tudi, zakaj je bilo v letih od 2001-2004 evidentiranih relativno malo sodnih postopkov. Na takšno stanje je verjetno vplivalo veliko različnih dejavnikov, eden od možnih je lahko ta (Lutman, 2012), da je v tem obdobju začel veljati ZENDMPE (2000), ki je prinesel kar nekaj novosti, saj je, kot smo že omenili, določal, da se meja, urejena v sodnem postopku, vpiše v zemljiški kataster kot dokončna na podlagi pravnomočne sodne odločbe.

Grafikon 1: Število postopkov sodno določenih meja od leta 1958 do 2012 na območju 75 k.o. GP Nova Gorica
Vir podatkov: OGU Nova Gorica, april 2012, izpis iz delovodnika (interni vir).

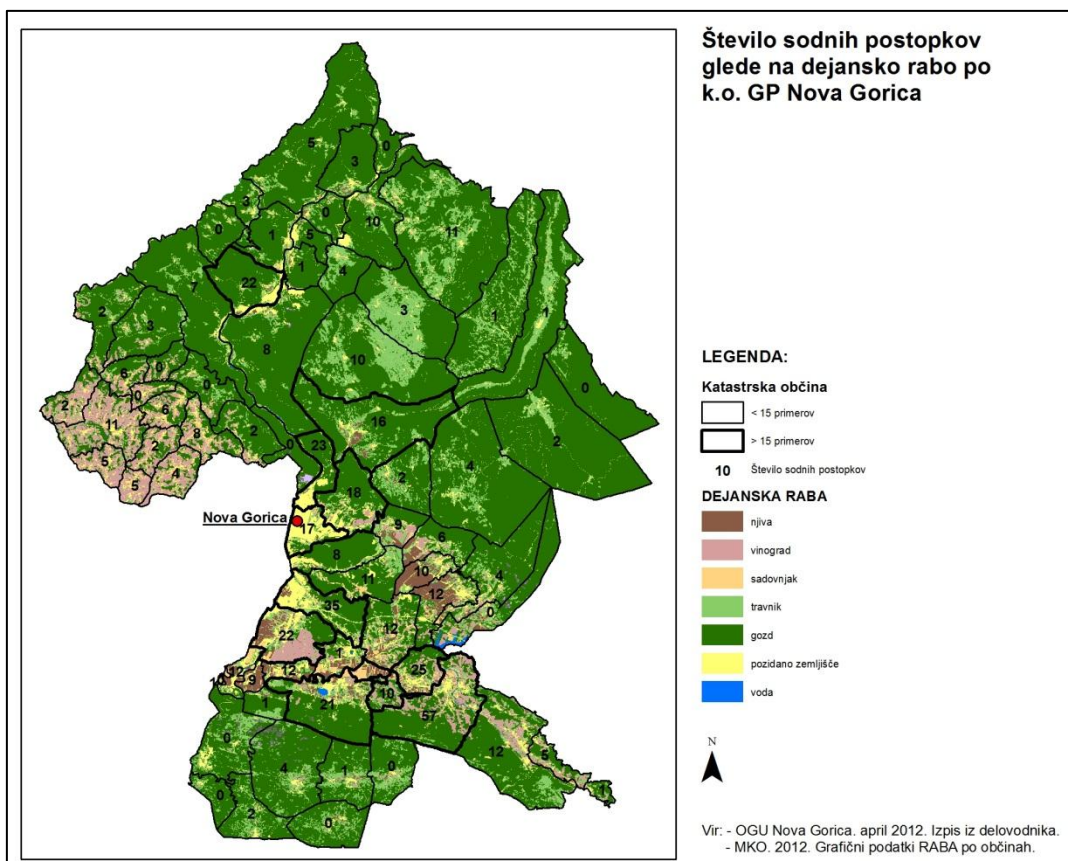
Nikjer v zakonu (ZENDMPE; 2000) ni bilo navedeno, kdo je tisti, ki naj bi predlagal evidentiranje sodno določene meje v zemljiški kataster – ali je to sodišče ali lastnik oziroma stranka. Tako je v tem času bilo na tem področju kar nekaj zmede in nejasnosti, a se je tudi to izboljšalo in je sodišče začelo geodetsko upravo bolj obveščati. Na to kaže tudi podatek iz leta 2005, ko je bilo od 17 evidentiranih sodnih postopkov v zemljiškem katastru kar 10 takšnih, ki so trajali od 6 do 9 let. Dva od njih smo tudi pregledali in ugotovili, da je sodišče poslalo sklep v enem primeru po 2 letih od pravnomočnosti, pri drugem pa šele po 8 letih. Dejansko pa je ta postopek trajal na sodišču manj kot leto dni.

Poleg analize sodnih postopkov po letih smo analizirali število sodnih postopkov po katastrskih občinah (slika 4). Ugotovili smo, da ena katastrska občina po številu postopkov močno odstopa od ostalih. To je k.o. Dornberk, v kateri je bilo v zemljiškem katastru evidentiranih 57 sodnih ureditev mej v obravnavanem obdobju. Mnogo več kot v ostalih katastrskih občinah je bilo sodnih postopkov urejanja meje tudi v k.o. Šempeter, kjer je bilo do sedaj evidentiranih 35 postopkov. V vseh ostalih katastrskih občinah je primerov manj kot 25. Veliko je tudi katastrskih občin, kjer je manj kot 5 zabeleženih sodnih primerov, kar v 14 katastrskih občinah pa po podatkih geodetske uprave v vseh letih ni bilo niti enega primera sodnega urejanja meje. Razloge, zakaj so sodne obravnave mejnih sporov tako neenakomerno razpršene, je težko določiti.

Slika 4: Število postopkov sodno urejenih meja po 75 katastrskih občinah GP Nova Gorica

V nadaljevanju nas zanima, ali obstaja povezava (korelacija) med dejansko rabo zemljišč in številom sodnih postopkov v posamezni katastrski občini. Na zemljevidu (slika 5) poudarjeno prikazujemo tiste katastrske občine, kjer je bilo evidentiranih več kot 15 sodnih postopkov ureditve meje. Predvidevali smo, da je največ primerov v katastrskih občinah, kjer je večji delež pozidanih in kmetijskih obdelovalnih površin ter manj v katastrskih občinah, kjer prevladujejo gozdovi in travniki.

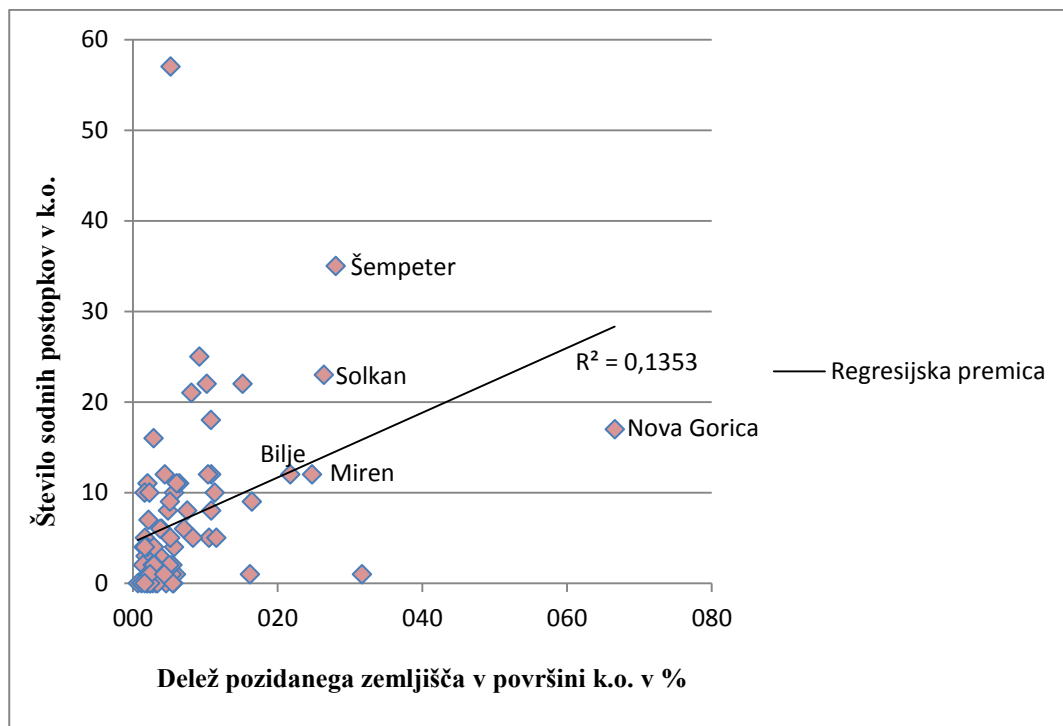

Slika 5: Število sodnih postopkov glede na dejansko rabo po 75 katastrskih občinah GP Nova Gorica

Vpliv dejanske rabe na število sodnih postopkov smo preverili z regresijsko analizo, kjer smo za študijsko območje preverjali odvisnost števila sodnih postopkov v obravnavanem obdobju v katastrski občini glede na delež površine zemljišč izbrane vrste dejanske rabe posamezne katastrske občine. Iz rezultatov analize korelacije, ki so podani na grafikonu 2 ter v prilogi A, ugotavljamo, da je korelacija največja v primeru pozidanih zemljišč. Obstaja sicer izredno šibka povezanost med številom sodnih postopkov določevanja meje in deležem pozidanih zemljišč v katastrski občini, saj je delež pojasnjene variance zelo nizek ($R^2 = 0,135$). Število sodnih postopkov v katastrski občini sicer narašča z večanjem deleža površin pozidanega zemljišča v katastrski občini. Preizkusimo še domnevo o linearni povezanosti deleža površin pozidanih zemljišč in števila sodnih postopkov v katastrski občini. Izračunamo statistiko T po enačbi (1):

$$T = \frac{R\sqrt{n-2}}{\sqrt{1-R^2}}, \quad (1)$$

kjer je T statistika porazdeljena po Studentovi porazdelitvi t , R koeficient korelacije, n število katastrskih občin (75). Pri stopnji zaupanja $p = 1 - \alpha = 0,998$ lahko torej trdimo ($T = 3,38$), da sta število sodnih postopkov v katastrski občini in delež pozidanih zemljišč značilno povezana in da obstaja pozitivna linearna povezanost med deležem pozidanih zemljišč in številom sodnih postopkov v katastrski občini. Navedeno tezo lahko potrdimo predvsem na primeru katastrskih občin Šempeter, Solkan in Nova Gorica, kar opisno prikazujemo tudi na grafikonu 2.

Grafikon 2: Odvisnost števila sodnih postopkov v posamezni katastrski občini glede na delež pozidanega zemljišča katastrske občine

Vir podatkov: - OGU Nova Gorica, april 2012, izpis iz delovodnika (interni vir).

- MKO. 2012. Grafični podatki RABA po občinah.

V primeru analize korelacije med površino njiv glede na celotno površino katastrske občine in številom v zemljiškem katastru evidentiranih sodnih postopkov v tej katastrski občini (priloga A) se izkaže izredno šibka povezanost, saj je delež pojasnjene variance zelo nizek ($R^2 = 0,026$). Število sodnih postopkov v katastrski občini sicer narašča z večanjem deleža površin njiv v katastrski občini. Preizkusimo še domnevo o linearni povezanosti deleža površin njiv in števila sodnih postopkov v katastrski občini. Izračunamo statistiko T po enačbi (1), kjer je $T = 1,41$. Glede na podatke ne moremo trditi, da obstaja pozitivna linearna povezanost med deležem površin njiv in številom sodnih postopkov v katastrski občini. To bi trdili s tveganjem 17 %.

Nadalje smo preverili še korelacijo med površino gozdov glede na celotno površino katastrske občine in številom v zemljiškem katastru evidentiranih sodnih postopkov v katastrski občini. Tudi v tem primeru je delež pojasnjene variance zelo nizek ($R^2 = 0,055$). Na osnovi preizkusa domneve o linearni povezanosti deleža površin gozdov in števila sodnih postopkov v katastrski občini ($T = -2,07$) lahko pri stopnji zaupanja $p = 0,955$ trdimo, da obstaja negativna linearna povezanost med deležem površin gozdnih zemljišč in številom sodnih postopkov v katastrski občini.

4.2 Analiza izbranih primerov

Za sodne primere ureditve meje, ki so se v zemljiškem katastru evidentirali od januarja 1997 naprej, smo pridobili tudi podatke o datumu vložitve zahtevka. Po pregledu nekaj elaboratov smo ugotovili, da ta datum ni enolično določen in ne predstavlja vedno datuma, ko je bil postopek začel na sodišču in tudi ne vedno datuma zahteve za evidentiranje sodno določene meje v zemljiški kataster. Posledično analiza trajanja postopkov ne bi bila verodostojna za vse postopke, za katere je v delovodniku evidentiran tako datum vložitve kot tudi datum zaključka postopka. Postopke, katerih dokumentacijo

samo sami pregledali, smo izbirali naključno in pri tem našli tudi izredno zanimive primere. Problem med drugim predstavljajo primeri, ko je bila meja sodno določena, sodišče pa o tem ni obvestilo geodetske uprave. Dejstvo, da je na določenem območju meja že sodno urejena, geodetska uprava v tovrstnih primerih ugotovi šele, ko o kakšni zadevi sama poizveduje ali je na to opozorjena, večinoma s strani geodetskih podjetij, ki jo o tem obvestijo, ko na nekem območju opravljajo geodetske storitve (predizmera, mejna obravnava) in izvejo od udeležencev obravnave, da se je meja ali del meje že predhodno sodno urejal. O takšnem primeru nato geodetska uprava povpraša sodišče, ki ji izroči sklep ali odločbo. Na osnovi tega nato geodetska uprava evidentira spremembe po uradni dolžnosti. V najbolj ekstremnem primeru je bila meja določena v sodni poravnavi že leta 1990, v zemljiškem katastru pa evidentirana šele leta 2011. Relativno slabo obveščanje sodišč o sodnih primerih urejanja mej v preteklosti je težko razumljivo, saj smo preko obravnave zakonodaje ugotovili, da sta že v preteklosti to področje urejala dva zakona. Tako ZNP (1986) kot tudi ZZKat (1974) sta določala, da morajo sodišča geodetske uprave obveščati oziroma jim posredovati pravnomočne sklepe sodno določenih meja. Danes teh problemov v Novi Gorici ni več zaslediti, saj okrajno sodišče v Novi Gorici korektno spoštuje veljavno zakonodajo in OGU o končanih postopkih dosledno obvešča.

S prvim primerom smo želeli predstaviti celoten postopek sodne ureditve meje na primeru, ko je pred tem potekal upravni postopek, drugi in tretji primer pa ne predstavljata dokončanih postopkov in tudi ne tipičnih postopkov, ki jih obravnavamo v diplomski nalogi. Opisujemo jih predvsem zato, ker sta izredno zanimiva in posebna primera sodne določitve meje.

4.2.1 Primer IDPOS 6362 in IDPOS 6541 k.o. 1

Vsebinska analiza primera

Postopek se je začel z naročilom geodetske storitve ureditve meje parcele 3059 v k.o. 1, ki jo je naročil Lastnik A (podjetje) preko svojega pooblaščenca. Iz vabila na mejno obravnavo lahko razberemo, da so bili naročnik in mejaši pravilno vabljeni in da je šlo za postopek, kjer naj bi sodelovalo kar 19 strank. Mejne obravnave, ki je potekala 21. 12. 2006, se niso udeležile vse vabljene stranke. Tiste, ki pa so bile navzoče, so se z deli njihove meje strinjale in zapisnik tudi podpisale, tako da na mejni obravnavi noben del meje ni bil sporen. V zapisniku je bilo tudi posebej navedeno, da so se vsi prisotni strinjali z urejeno mejo in tromejami. Že na terenu so navzoče stranke podpisale izjavo o strinjanju z mejo in se s tem odpovedale vabljenju na ustno obravnavo. Geodetsko podjetje je nato izdelalo elaborat ureditve meje in ga skupaj z zahtevo za evidentiranje urejene meje (po pooblastilu) vložilo na OGU Nova Gorica.

Ko je pristojna geodetska uprava prejela elaborat, je najprej po uradni dolžnosti k izjavi o strinjanju z ureditvijo meje povabila še preostale stranke, ki se mejne obravnave niso udeležile. V vabilu je bilo pravilno navedeno, da morajo preostale stranke v roku 30 dni od vročitve vabila podati pisno izjavo o strinjanju z ureditvijo meje.

OGU je večino izjav o strinjanju z urejeno mejo pridobila v predvidenem času, o meji pa se nista izjavila mejaš Lastnik B – lastnik parcele št. 3053 k.o. 1 ter Lastnik C (podjetje) – lastnik parcele št. 3052/2 k.o. 1. Slednja sta bila vabljena na ustno obravnavo v prostore OGU Nova Gorica. V vabilu na ustno obravnavo sta bila še enkrat pozvana, da lahko podata izjavo o strinjanju z mejo in se v takem primeru ni potrebno udeležiti ustne obravnave. Stranki izjave nista podali, zato je bila 5. 11. 2007 izvedena ustna obravnava, ki pa je bila prekinjena, saj sta stranki zahtevali ponovno obravnavo v prisotnosti pooblaščenca naročnika (Lastnik A). Nadaljevanje je potekalo 19. 12. 2007, kjer je

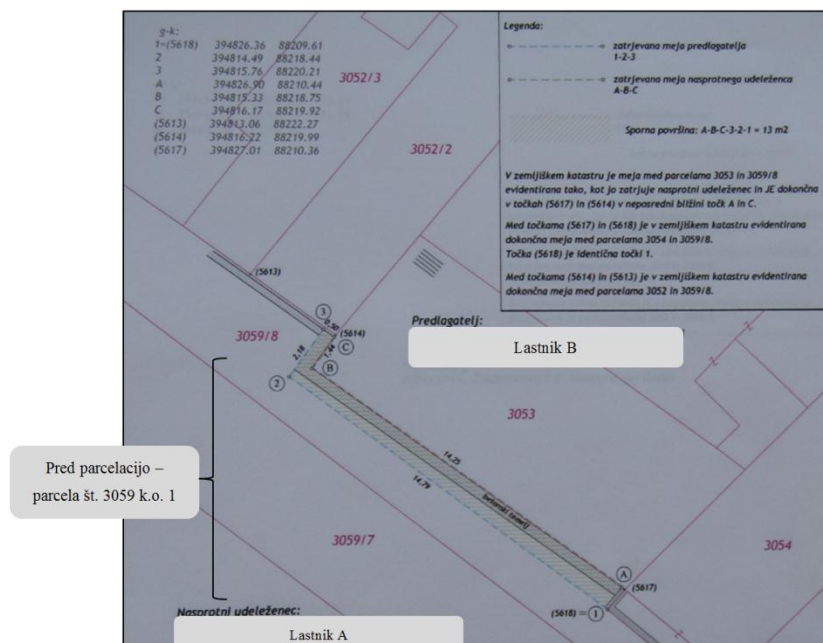
pooblaščenec Lastnika C izjavil, da ne bo podpisoval »karkoli« in zahteva, da se meja postavi 0,5 m od obstoječega zidu objekta. Podobno je navajal tudi Lastnik B, ki je trdil, da bi moral biti ob njegovem objektu 1 do 1,5 m širok pas, ki bi lahko bil javno dobro. Motilo ga je to, da če ostane meja takšna kot je bila predlagana (po zidu objekta), na tisti strani ne bo mogel priti do fasade objekta, kar lahko vidimo tudi na sliki 6. Ker se lastnika z mejo nista strinjala, sta bila v skladu z 29. členom ZENDMPE (2000) pozvana, da v 30-ih dneh od vročitve poziva sprožita sodni postopek ureditve meje in o tem obvestita OGU. Poziv se ni opravil na ustni obravnavi, ampak je bil še isti dan posebej poslan pisni poziv k sprožitvi sodnega postopka ureditve meje, kjer je bilo posebej navedeno, da je po opravljeni ustni obravnavi, meja ostala sporna.

Podjetje Lastnik C v navedenem obdobju ni sprožilo sodnega postopka določitve meje in je nato podalo izjavo, da se s predlaganimi mejami strinja. Lastnik B pa je v predvidenem roku sprožil sodni postopek ureditve meje in o tem obvestil tudi OGU Nova Gorica. V predlogu je navedel vse obvezne sestavine predloga, ki jih določa ZNP (1986):

- zemljiškoknjizne podatke o parcelah spornih meja:
 - predlagatelj je lastnik nepremičnine s parcelno št. 3053 k.o. 1,
 - nasprotni udeleženec je lastnik nepremičnine s parcelno št. 3059 k.o. 1;
- ime, priimek in naslov (vsi podatki so bili podani);
- razlogi za uvedbo sodnega postopka:
»Meja dejansko ne poteka po JZ delu zidu stanovanjske stavbe, ampak okoli 40 cm JZ od tega zidu, po napušču strehe stanovanjske stavbe na parceli 3053 k.o.1.« Zatrjeval je tudi, da je to edino smiselno, saj mora biti meja vedno oddaljena vsaj toliko, da se ob stavbi nahaja funkcionalno zemljišče in se s tem omogoča, da lastnik stavbo obnavlja.

Predlagatelj je predlagal, da sodišče postavi izvedenca ustrezne stroke in določi mejo med nepremičninama. Po prejemu obvestila o sodnem postopku je OGU izdala sklep, da se upravni postopek ureditve meje *ustavi*, in odločbo o ureditvi preostalih mej med parcelo 3059 k.o. 1 ter sosednjimi parcelami. Podala je tudi celotno obrazložitev postopka in navedla, da je dovoljena zoper to odločbo pritožba v roku 15 dni od prejema ter da o pritožbi odloča pristojno ministrstvo.

Ko je Okrajno sodišče v Novi Gorici prejelo predlog in ga pregledalo ter ugotovilo njegovo utemeljenost, je 21. 5. 2009 in 16. 6. 2010 opravilo narok na kraju samem. Na navedenih narokih je sodeloval tudi sodni izvedenec geodetske stroke, ki je na prvem naroku izdelal skico (slika 6), s katere sta razvidni meji, ki sta jo pokazala predlagatelj (Lastnik B) in nasprotni udeleženec (Lastnik A) ter sporni mejni prostor. Predlagatelj je pokazal, da naj bi meja potekala od točke 1 preko točke 2 do točke 3 (modra črtkana črta), nasprotni udeleženec pa, da naj bi meja potekala od točke A preko B do točke C (zelena črtkana črta). Na drugem naroku je izvedenec izdelal skico zamejničenja (slika 7), iz katere je razvidna meja, ki jo je določilo sodišče.

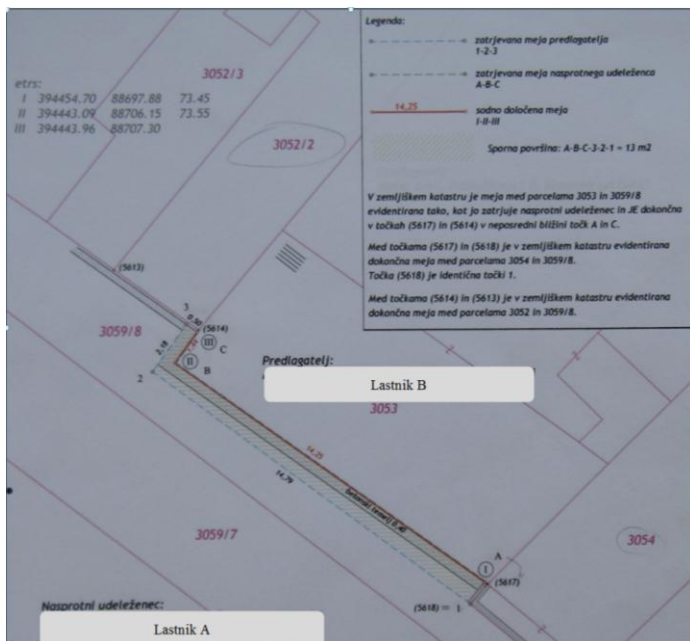

Slika 6: Skica izdelana na 1. naroku

Vir: Elaborat IDPOS 6541 k.o. 1 (interni vir)

Sodišče je o sporni zadevi odločalo na podlagi vpogleda v zemljiškoknjižne podatke za obe nepremičnini, kjer je ugotovilo, da se je v vmesnem času (od prejema predloga do začetka 1. naroka) izvedla parcelacija parcele 3059 k.o. 1. Nasprotni udeleženec (Lastnik A) tako v postopku sodne določitve meje sodeluje kot lastnik parcele št. 3059/8 k.o. 1 in ne več kot lastnik parcele št. 3059 k.o. 1, kar je tudi prikazano na sliki 6. Prav tako je pregledalo fotografije spornega prostora, ki sta jih predložila predlagatelj in nasprotni udeleženec, skico izvedenca, cenilno poročilo sodnega cenilca, opravilo ogled in zaslišalo obe stranki, sodnega izvedenca ter pričo.

Kot določa SPZ (2002) je želelo sodišče primarno o meji odločiti po kriteriju močnejše pravice, zato je moralo najprej ugotoviti vrednost spornega prostora. V ta namen je sodni izvedenec izračunal površino mejnega prostora, ki je znašala 13 m². Sodišče je udeleženca pozvalo, da naj sporočita vrednost mejnega prostora. Ker udeleženca o vrednosti nista soglašala, je sodišče imenovalo sodnega cenilca, ki je ocenil tržno vrednost spornega prostora na 1625 €. Naveden znesek ni presegal dvakratne vrednosti za določitev spora majhne vrednosti, zato je sodišče lahko, brez soglasja strank, o meji odločalo po kriteriju močnejše pravice. Močnejšo pravico predstavlja lastninska pravica na določenem spornem ozemlju, zato je sodišče najprej zaslišalo predlagatelja (Lastnika B), ki je zatrjeval, da dejanska meja poteka 1 m stran od stavbe in da je v takem prepričanju tudi kupil nepremičnino s parcelno št. 3053 k.o. 1. Nasprotni udeleženec (Lastnik A) je kupil sosednjo nepremičnino s parcelno št. 3059 k.o. 1, vendar nekoliko prej kot Lastnik B parcelo 3053 k.o. 1, saj navaja, da s prejšnjo lastnico parcele št. 3053 k.o. 1 ni imel težav in je meja parcele nesporno sovpadala s steno objekta, spor je nastal le s sedanjim lastnikom (Lastnik B).

Slika 7: Skica zamejničenja izdelana na 2. naroku

Vir: Elaborat IDPOS 6541 k.o. 1 (interni vir)

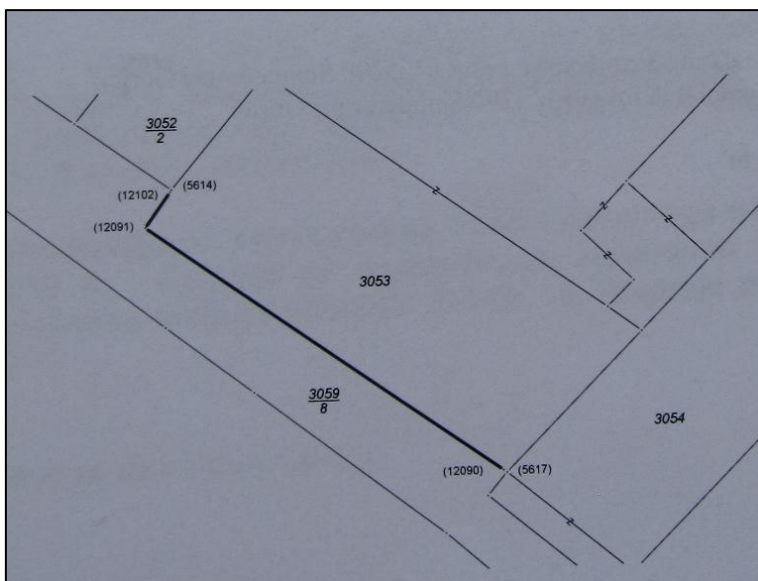
Glede meje je sodni izvedenec povedal, da je bila zadnja izmera tega območja opravljena leta 1961, iz katere je razvidno, da je že takrat obstajal predlagatelj (Lastnik B) zidan objekt, po zidu katerega je tudi potekala meja. Mejo po zidu objekta so povzemali tudi kasnejši postopki. Ocenjena natančnost metode izmere, ki je bila v uporabi v letu 1961, je po mnenju sodnega izvedenca do 4 cm.

Sodišče je zaslišalo tudi dodatno pričjo, ki se je že leta 1961 preselila na sosednjo nepremičnino. Sodišče je izpovedi priče verjelo, ker je živela v neposredni bližini spornega prostora in je razmere na spornem prostoru poznala. Še bolj je priči verjelo zato, ker ga je kot pričo predlagal predlagatelj (Lastnik B), v sami izpovedi pa predlagatelj (Lastnik B) ni v celoti potrdila. Povedala je namreč, da si je prejšnja lastnica parcele št. 3053 k.o. 1 tudi lastila prostor 1 m od stavbe (kjer je sedaj sporni prostor), vendar ji je pravni prednik nasprotnega udeleženca (lastnika A) izplačal odškodnino, ker je na tisto območje razširil svoj objekt, postavljen na takratni parceli št. 3059 k.o. 1. Pravna prednica predlagatelja (Lastnika B) po navedbah priče tudi ni več uporabljala tistega prostora. Glede na navedeno je sodišče ocenilo, da je že pravni prednik nasprotnega udeleženca (Lastnika A) na spornem prostoru pridobil lastninsko pravico vse do fasade objekta predlagatelja (Lastnika B). Takšna ugotovitev je predstavljala okoliščino, na podlagi katere se je meja lahko določila po močnejši pravici.

Sodišče je na zadnjem naroku izdalo sklep, v katerem je navedlo naslednje sklenilo: »Meja med parcelno št. 3053 k.o. 1, last predlagatelja in parcelno št. 3059/8 k.o. 1, last nasprotnega udeleženca, se določi tako, da poteka od točke I v ravni liniji v točko II in nato v ravni liniji v točko III« (slika 7). Navedlo je tudi, da se točke z barvo označijo na fasadi ter da skica izvedenca predstavlja sestavni del sklepa o sodni določitvi meje, na kateri so vidne tudi točke I, II in III. Prav tako je v sklepu podana celotna obrazložitev in potek dogajanj na naroku. Mnenje izvedenca je vključeno v obrazložitev sodišča, ni pa posebej priloženo. Na sklep je bila dovoljena pritožba v roku 15 dni od njegovega prejema, vendar se nobeden od udeležencev ni pritožil.

Sodišče je nato posredovalo OGU Nova Gorica pravnomočen sklep s priloženim elaboratom sodnega izvedenca, čeprav ZENDMPE (2000), po katerem je ta postopek tekkel, elaborata ni zahteval. Sestavine

elaborata so bile skica (slika 6), skica zamejničenja sodno določene meje (slika 7) ter skica, na kateri je prikazana sodno določena meja z modro barvo (kot predlagana meja). Poleg tega je dodan prikaz sprememb ter koordinate ZK-točk. Geodetska uprava je celoten dokument preverila in ugotovila, da so priložene vse sestavine za evidentiranje sprememb v zemljiški kataster, zato je izdala obvestilo, da je bil del meje med navedenima parcelama evidentiran kot urejen, priložila je grafični prikaz (slika 8) in kratko obrazložitev, kdaj je prejela predlog za evidentiranje sprememb ter sestavine predloga oziroma priloge. Naveden je bil tudi datum novega stanja v evidenci zemljiškega katastra ter to obvestilo vročila obema udeležencema.

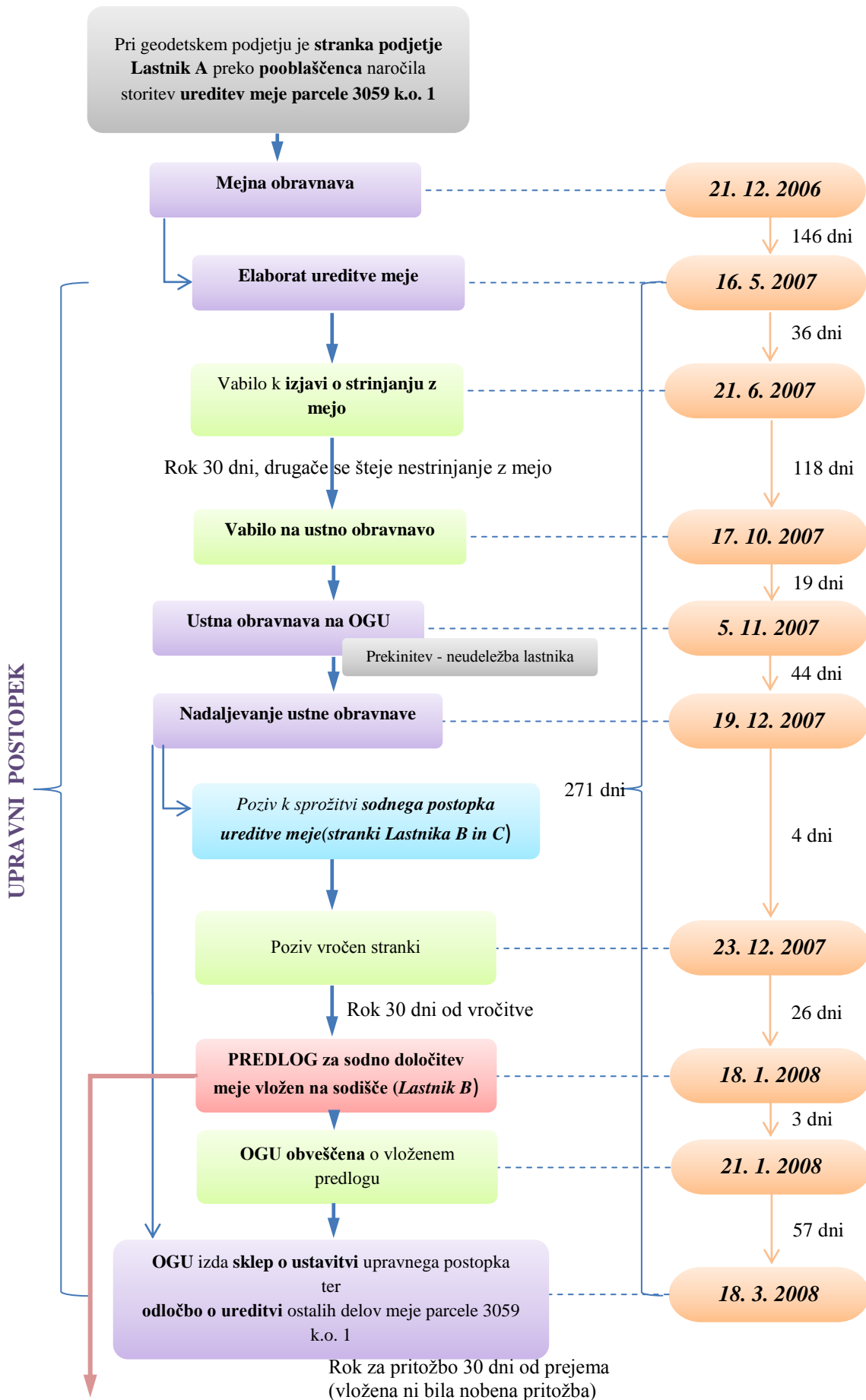

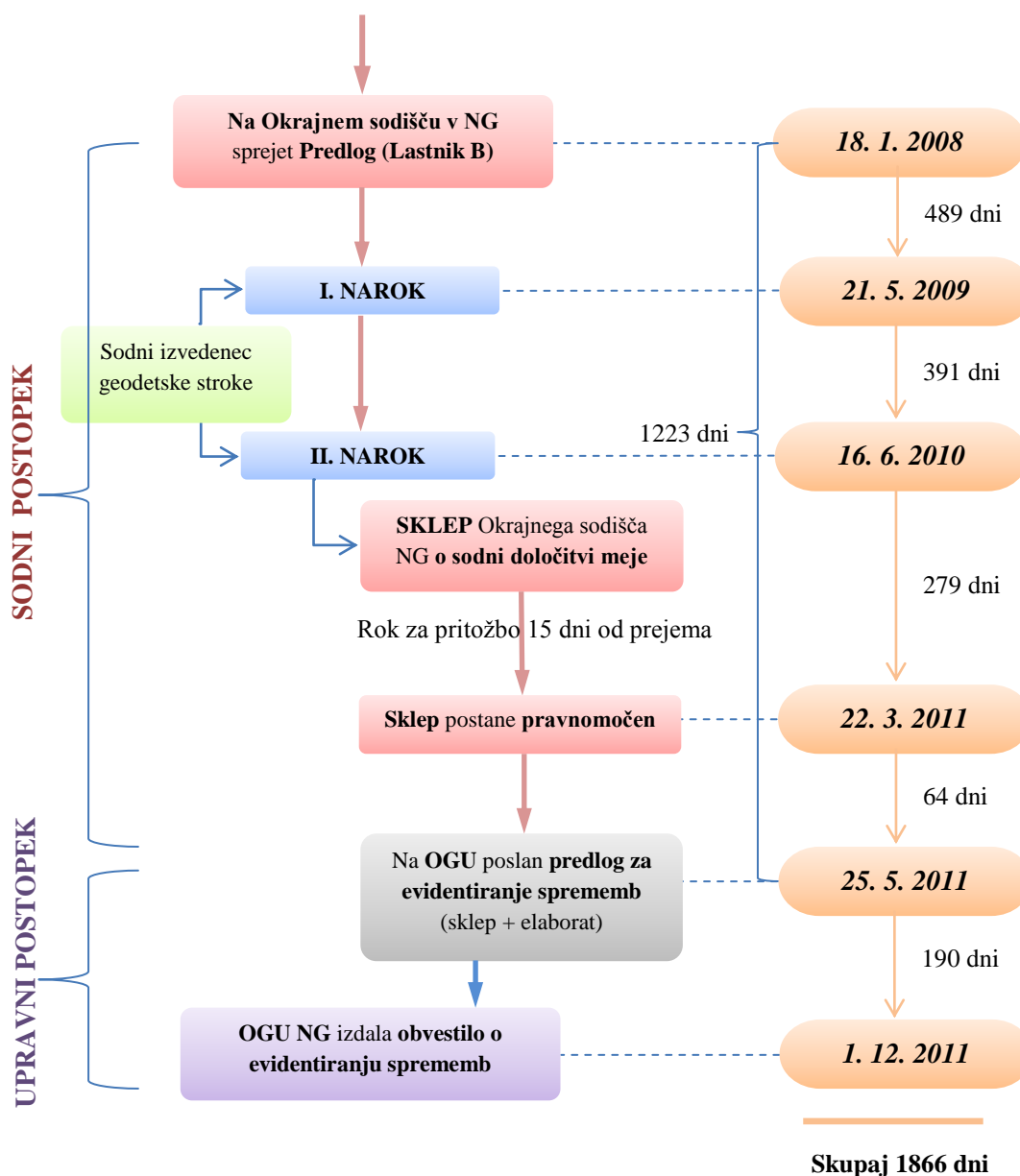
Slika 8: Grafični prikaz priložen obvestilu o evidentiranju sprememb v zemljiški kataster
Vir: Elaborat IDPOS 6541 k.o. 1 (interni vir)

Časovna analiza primera

Celotni postopek urejanja meje za izbrani primer, ki ga z diagramom poteka prikazujemo na sliki 9, je od naročila geodetske storitve ter do vpisa novega stanja v zemljiški kataster trajal 1866 dni, kar je nekaj več kot 5 let. Pretežni del celotnega obdobja je predstavljal razmeroma dolg postopek na sodišču, saj je le ta trajal 1223 dni (3 leta in 4 mesece). Pri tem je največ časa preteklo od prejema predloga na sodišču do začetka prvega naroka (489 dni). Med prvim in drugim narokom je nadalje preteklo več kot leto dni, pa čeprav primer ni bil zahteven in iz sklepa sodišča tudi ni bilo razbrati, da bi se pojavili kakršnikoli zapleti med obema narokoma. Sodišče pa je korektno poslalo pravnomočen sklep OGU Nova Gorica, za kar je potrebovalo 64 dni.

Upravni postopek je trajal bistveno manj časa, saj je prvi del do uvedbe sodnega postopka trajal 271 dni, samo evidentiranje sprememb po končanem sodnem postopku pa je zahtevalo še dodatnih 190 dni, kar je s časovnega vidika dolgotrajno. V prvem delu upravnega postopka je preteklo 137 dni od izdanega vabila o strinjanju z mejo in do začetka ustne obravnave. Ostali postopki so se odvijali razmeroma hitro, geodetska uprava pa je od prejema predloga za sodno določitev meje in do izdaje sklepa o ustavitvi upravnega postopka potrebovala skoraj dva meseca (57 dni). K dolžini trajanja postopka je prispevalo tudi geodetsko podjetje, ki je potrebovalo za izdelavo elaborata 146 dni, kar predstavlja skoraj 5 mesecev.

Slika 9: Diagram časovnega poteka primera IDPOS 6541 in IDPOS 6362 k.o. 1

4.2.2 Primer IDPOS 6112 in IDPOS 6114 k.o. 2

Vsebinska analiza primera

Lastnika A in B sta pri geodetskem podjetju naročila storitev urejanja dela meje parcele 769/2 v k.o. 2, ki meji tudi na občinsko cesto (parcela 764 k.o. 2). Dne 25. 2. 2010 je potekala mejna obravnava, ki so se je poleg naročnikov udeležili tudi vsi mejaši. Prisotnim je bila na terenu pokazana katastrska meja po numeričnih podatkih predhodnega postopka IDPOS 1410 izvedenega leta 1992. Kljub temu, da se predstavnik občine X s potekom meje ni strinjal, saj točka sega preveč v cesto in je na zapisniku podpisal samo svojo prisotnost, je geodetsko podjetje sporno točko 433 (slika 10) na terenu označilo z novim kovinskim sidrom (točka je pred tem že bila označena s kovinskim klinom). Nato je geodetsko podjetje izdelalo elaborat geodetske storitve, ki ga je podpisal odgovorni geodet in na osnovi pooblastila na OGU Nova Gorica vložilo zahtevo za uvedbo postopka evidentiranja urejenega dela meje (v nadaljevanju postopek 1).

Slika 10: Prikaz sporne točke 433 na terenu

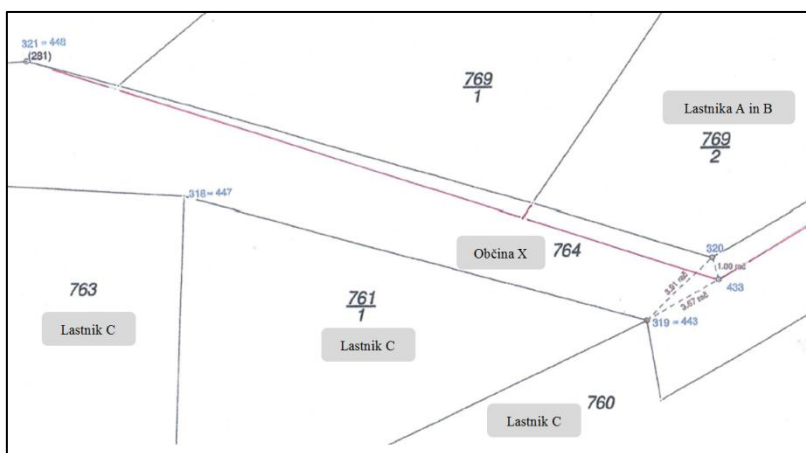
Vir: Elaborat IDPOS 6114 k.o. 2 (interni vir)

V sam postopek 1 se je želela vključiti še stranska oseba – Lastnik C, lastnik parcel št. 763, 761/1 ter 760, vse k.o. 2, na nasprotni strani ceste, ki si je priskrbel dokaze, da je v preteklosti verjetno bila storjena napaka in v postopku IDPOS 1410 točka 433 ni bila pravilno prenesena na teren na osnovi katastrskih podatkov. Prav tako je bil on tisti, ki je po več kot letu dni od poteka mejne obravnave (izvedene dne 25. 2. 2010) pridobil mnenje strokovnega sveta Matične sekcije geodetov Inženirske zbornice Slovenije glede izdelanega elaborata in poteka mejne obravnave. Matična sekcija je podala mnenje, da elaborat ni bil izdelan v skladu z ZEN (2006) in ga zato odgovorni geodet ne bi smel potrditi, saj bi si lahko tudi geodetsko podjetje samo pridobilo relevantne podatke predhodnih meritev ter ugotovilo, da je bila storjena napaka in je posledično na terenu označena napačna točka, ki je v postopku mejne obravnave (dne 25. 2. 2010) ne bi smeli ponovno zamejčiti.

Kot smo že omenili, se je v postopek 1 kot stranski udeleženec želel vključiti Lastnik C. Stranskega udeleženca opredeljuje Zakon o upravnem postopku – ZUP (2006) v 43. členu, ki določa: »Pravico udeleževati se postopka ima tudi oseba, ki izkaže pravni interes. Pravni interes izkaže oseba, ki zatrjuje, da vstopa v postopek zaradi varstva svojih pravnih koristi. Pravna korist je neposredna, na zakon ali drug predpis oprta osebna korist. Oseba, ki zahteva udeležbo v postopku, mora v svoji vlogi navesti, v čem je njen pravni interes«. Za vključitev je Lastnik C podal zahtevo skupaj z dokazi in pojasnili na OGU Nova Gorica. Ker le ti niso bili popolni, je moral zahtevo dopolniti, a kljub temu, da je za dopolnitev pooblastil svojo odvetnico, mu status stranskega udeleženca ni bil priznan. Geodetska uprava je podala mnenje, da je korist res osebna, da pa ta korist ni neposredna in tudi ni pravna korist. Navajal je namreč le, da bi moral porušiti svoj podporni zid, saj bi bila javna cesta na delu sporne točke preozka za vožnjo z motornimi vozili.

Ker je ravno s pojasnili, ki si jih je Lastnik C pridobil od neodvisnega odgovornega geodeta ter s strokovnim mnenjem, podanim s strani OGU Nova Gorica, bilo nazorno pojasnjeno, da je glavni problem položaj točke 433, velja na tem mestu podati kratek opis dogajanja v preteklosti. V letih 1958 in 1959 se je na območju sedanje sporne meje izvedla nova izmera. Očitno so se še v okviru iste izmere ugotovile napake oziroma spremembe, zato je bila ta izmera v nekaterih predelih dopolnjena in popravljena. Nekatero točko, med njimi tudi sporna, so bile ponovno izmerjene in so pridobile novo oznako in seveda druge koordinate položaja. V primeru sporne točke je točka najprej imela oznako 433, po spremembi pa je pridobila oznako 320, ki je dejansko pravilen podatek in predstavlja evidentirano urejeno mejo po končani izmeri. Tudi iz tahimetričnega zapisnika je mogoče razbrati, da se je izvedel popravek.

Leta 1992 je bil po podatkih zemljiškega katastra na zahtevo takratne krajevne skupnosti opravljen prenos posestne meje v naravo (IDPOS 1410). V tem postopku so se v naravo pomotoma prenašale koordinate prvotne mejne točke (433) in ne tiste s popravkom (320), kar je razvidno tudi iz priloge elaborata IDPOS 1410. Razlika v položaju točke 433 in 320 je prikazana na sliki 11 in predstavlja napako v dolžini 1 m. Ker pa je geodet leta 1992 pri prenosu posestne meje v naravo mislil, da je prenesel prave podatke, se podatki vpisani v evidenci zemljiškega katastra niso spremenili. Poleg storjene napake je celoten zapisnik postopka narejen z veliko pomanjkljivostmi, tako da lahko podvomimo v njegovo verodostojnost. Zapisnik namreč nima opravilne številke in datuma, nikjer ni razvidno navedeno, na čigavo zahtevo se je postopek opravil, prav tako pa se postopka niso udeležili vsi povabljeni lastniki – manjkal je eden od lastnikov parcele 769/2 k.o. 2 (Lastnika A in B), za katerega pa drugi solastnik ni imel pooblastila za zastopanje.

Slika 11: Prikaz spornega dela meje ter sosednjih parcel

Vir: Elaborat IDPOS 6112 k.o. 2 (interni vir)

Neskladje med posestnim stanjem in podatki v zemljiškem katastru ter zelo pomanjkljiv zapisnik so celoten postopek še dodatno otežili ter dejansko stranke privedli do sodne ureditve dela meje. Lastnika A in B sta poleg zahteve za uvedbo postopka evidentiranja urejenega dela meje med parcelama št. 769/2 k.o. 2 ter 764 k.o. 2 (postopek 1) pri OGU Nova Gorica skoraj v enakem času sprožila za isto parcelo 769/2 k.o. 2 še drug postopek (v nadaljevanju postopek 2). Vložila sta namreč zahtevo za evidentiranje urejenih mej po 136. členu ZEN (2006). Prvi odstavek 136. člena ZEN (2006) določa, da se za urejene štejejo tiste meje, ki so bile urejene v:

- a) mejno ugotovitvenem postopku,
- b) postopku izdelave zemljiškega katastra (nove izmere) ter
- c) postopku prenosa mej v naravo po podatkih zemljiškega katastra na podlagi ZZKat (1974) in ZENDMPE (2000).

Poleg tega morajo biti koordinate ZK-točk urejenih mej določene s predpisano natančnostjo, prav tako pa mora biti iz zapisnikov izvedenih postopkov razvidno, da so se lastniki s potekom mej, kakršne so bile označene z mejniki, strinjali. Drugi odstavek 136. člena ZEN (2006) pa navaja, da se meja lahko evidentira kot urejena, kljub temu, da ni jasno razvidno, da so se lastniki strinjali s potekom meje, a morajo biti meje urejene s predpisano natančnostjo. Vlagatelju zahtevka za evidentiranje v takem primeru tudi ni potrebno predložiti elaborata ureditve, ampak se lahko sklicuje na zadnje vpisane podatke v zemljiškem katastru.

OGU je v postopku 2 ugotavljanja urejenosti meje med parcelo št. 769/2 in 764 k.o. 2 izdala odločbo, s katero je zavrnila zahtevo lastnikov A in B. Geodetska uprava je zahtevo zavrnila na podlagi ugotovitev, da v postopku iz leta 1992 zapisnika (in s tem strinjanja s potekom mej) niso podpisale vse stranke, pooblastilo za zastopanje pa ni bilo priloženo. Na OGU so prav tako ugotovili, da meja v tistem postopku ni bila urejena s predpisano natančnostjo, saj se niso upoštevali zadnji veljavni podatki o položaju mejne točke 320, ampak podatki mejne točke 433. V predpisanem roku (15 dni od vročitve) sta se Lastnika A in B na navedeno odločbo pritožila na pristojno ministrstvo. V pritožbi sta navedla več razlogov, med drugim naj bi v postopku iz leta 1992 razpolagala s pooblastilom o zastopanju enega od lastnikov, ki pa naj bi ga uradna oseba vrnila. Prav tako sta navedla, da je OGU napačno interpretirala 136. člen ZEN, saj, v kolikor so se mejaši strinjali z mejo, ni dopustno ugotavljati, ali je bila v postopku narejena napaka ali ne.

Ministrstvo je pritožbi ugodilo in odločbo OGU odpravilo ter zadevo vrnilo prvostopenjskemu organu v ponovni postopek in odločanje. V obrazložitvi je ministrstvo podalo mnenje, da je smisel 136. člena ZEN (2006) ravno v tem, da se, kolikor je le mogoče, meje, ki so bile v preteklosti že urejene, evidentirajo kot urejene, če se le ugotovi, da je med lastniki obstajalo soglasje glede poteka meje ter da podatki o meji, predvsem njihova natančnost, omogočajo, da se meji pripiše status urejena. Glede predpisane natančnosti je ministrstvo podalo mnenje, da bi moral upravni organ po 136. členu le preveriti, s kakšno natančnostjo so bile v postopku prenosa posestne meje (leta 1992) določene koordinate ZK-točk, ne bi pa se smeli opredeljevati do pravilnosti izvedbe tega postopka. Ministrstvo je tudi določilo, kaj vse mora OGU v ponovnem postopku izvesti in kako naj ugotavlja, ali so pogoji za evidentiranje izpolnjeni ali ne. Zoper to odločbo ni bilo dovoljeno sprožiti upravnega spora.

Ker sta se Lastnika A in B na odločbo postopka 2 pritožila in je le ta bila ugodno rešena, se je zadeva vrnila v ponovni postopek na OGU in se s tem ni zaključila. OGU je ugotovila, da ima rešitev postopka 2 neposreden vpliv na postopek 1 in je zaradi tega s sklepom prekinila tudi postopek 1, ki se bo lahko nadaljeval po dokončnosti ali pravnomočnosti odločbe postopka 2.

Lastnik C se je želel vključiti tudi v postopek 2 in je najprej poslal vlogo za dodatna pojasnila v zvezi s postopkom reševanja pritožbe na ministrstvu, kjer so vlogo odstopili OGU s pripisom, da naj jo smatrajo kot zahtevo za vstop v postopek 2, saj ima vlagatelj pravni interes za udeležbo v postopku 2. Lastnik C je moral nato zahtevo dopolniti, saj se prvotno ni opredelil, ali zahteva vstop v postopek 2 kot stranka ali kot stranski udeleženec. Vlogo in dopolnitev zahteve je v tem primeru Lastnik C podkrepil še z dodatnimi pojasnili in dokazi, s katerimi je zahteval, da se mu prizna status stranke, podrejeno pa status stranskega udeleženca. Kot vlagatelja ga je zastopala odvetniška pisarna, pridobil pa si je tudi neodvisno izvedeniško mnenje sodnega izvedenca geodetske stroke. Sodni izvedenec je podal mnenje tako glede prenosa posestne meje v naravo leta 1992 kot tudi mnenje glede na odločbo ministrstva. Glede postopka (prenosa meje v naravo) iz leta 1992 se je opredelil, da meja po tem postopku ni bila urejena, saj je ni podpisala zakonita oseba. Podpisati bi jo moral pooblaščenec občine in ne krajevne skupnosti, saj 33. člen ZZKat (1974) določa, da se prenos meje v primeru javne ceste opravi na zahtevo občine oziroma države. Prav tako je omenil tudi dejstvo, da je zapisnik podpisal le eden od solastnikov in tako meja ne more biti urejena. Glede odločbe ministrstva je podal mnenje, da je zgrešena trditev, da ni smiselno ugotavljati napake pri uporabi podatkov za prenos. Tudi če bi bil zapisnik pravilno podpisan, je bilo soglasje dano tudi k temu, da so bili uporabljeni pravilni podatki za prenos. Ker je geodet uporabil napačne podatke, so bili podpisniki dejansko zavedeni. ZEN (2006) v upravnem postopku res omogoča ureditev meje po zadnjih vpisanih veljavnih podatkih zemljiškega katastra, pri čemer je potrebno poudariti, da morajo biti podatki pravilni in veljavni.

Odvetniška pisarna je podala izčrpno mnenje, ki je povzemalo vsa dejstva tako neodvisnega izvedeniškega mnenja, kot tudi pojasnilo odgovornega geodeta. Prav tako so se opredelili do stališč ministrstva, ki jih tudi oni razumejo kot napačna. Poleg tega so bistveno nazorneje opredelili pravni interes vlagatelja. Predlagali so, da vlagatelj vstopi v postopek 2 kot stranka, saj Zakon o javnih cestah določa, da so stranke v postopku določitve javne ceste, poleg lastnika in upravljavca ceste, tudi lastniki parcel, na katere neposredno meji cestna parcela. Podrejeno pa so predlagali, da se mu podeli status stranskega udeleženca, kar so utemeljili z naslednjimi dejstvi:

- Cesta (slika 12) se kot takšna, s točke 320, uporablja že 200 let. Na vlagateljevi strani jo omejuje okoli 200 let star podporni zid. Lastnika A in B sta prav tako na svoji strani ceste pred letom 1992 zgradila podporni zid.
- Sporno točko predstavlja prelom ceste, saj na tem delu cesta zavije in se sočasno tudi iz asfaltiranega ravninskega dela prevesi v makadamsko pot na klančino. Vlagatelj uporablja javno pot za dostop do svojih parcel 761/1 in 763 v k.o. 2, na katerih opravlja kmetijsko dejavnost. Ob poti so tudi parcele, ki so stavbna zemljišča in dostop do njih ni mogoč drugače kakor preko sporne javne ceste. V primeru zožitve ceste vožnja po cesti s tovornimi vozili ne bo več mogoča in posledično gradnja objektov na parcelah ne bo možna. S tem vlagatelj tudi dokazuje dejanski in pravni interes za vstop v postopek.
- Vlagatelj se po poti vozi tudi s traktorjem in prikolico, katere širina je približno 2,50 m. Zožitev ceste za 1 m v odseku, kjer je potrebno obračanje v zavoj, bo preprečilo vožnjo s kmetijskimi stroji in prikolicami do nepremičnin vlagatelja, zato ima vlagatelj osebni interes in tudi osebno korist od dejstva, da se zagotovi primerna širina javne poti za dostop do nepremičnin vlagatelja in njihovo obdelavo.

Slika 12: Prikaz zožitve ceste

Vir: Elaborat IDPOS 6112 k.o. 2 (interni vir)

OGU je zahtevo preverila in Lastniku C ni priznala statusa stranke, saj Zakon o javnih cestah določa, da mora stranka v postopku določitve meje mejiti na tisti del, ki se ureja, stranka v postopku pa ne more biti lastnik, ki meji na javno cesto kjerkoli na preostalem delu. V zvezi z vključitvijo Lastnika C kot stranskega udeleženca je OGU ugotovila, da je izkazal pravni interes za udeležbo v postopku 2 ter da je navedena korist res osebna korist, ki je tudi neposredna, saj ima interes, da se ohrani širina poti, ker mu bo drugače vožnja s kmetijsko mehanizacijo onemogočena. Prav tako je izkazana pravna korist.

OGU postopka 2 ni mogla zaključiti, saj ga je pristojno ministrstvo zaradi ugodne rešitve pritožbe Lastnikov A in B vrnilo v ponovni postopek in odločanje. Zaradi tega je OGU ravnala v skladu s prvim odstavkom 36. člena ZEN (2006), ki narekuje, da če geodetska uprava ne zavrže oziroma zavrne zahteve, mora povabiti lastnike, da se izjavijo o tem, ali se s potekom predlagane meje strinjajo.

Vsem lastnikom je poslala poziv, da v roku 15 dni od vročitve podajo pisno izjavo o strinjanju s potekom dela meje. Če v navedenem roku ne podajo izjave, bo geodetska uprava v skladu z drugim odstavkom 36. člena ZEN (2006) štela, da se strinjajo s potekom predlagane meje oziroma v konkretnem primeru s sporno točko določeno v postopku IDPOS 1410 (1992). Občina X je podala nestrinjanje s takšno ureditvijo meje, zato je geodetska uprava razpisala ustno obravnavo.

Lastnikom ter tudi stranskemu udeležencu je poslala pisna vabila na ustno obravnavo, ki se je izvedla v prostorih OGU Nova Gorica (19. 11. 2010). Ustne obravnave so se udeležili vsi lastniki oziroma njihovi pooblaščenca. O poteku ustne obravnave se je vodil zapisnik, iz katerega lahko razberemo, da se je ustna obravnavo prekinila, saj sta se odvetnica Lastnika A in B in pooblaščenec občine X dogovorila, da želita poiskati kompromisno rešitev, o kateri se bosta dogovarjala neposredno in bosta nato odločitev sporočila OGU.

Lastnika A in B sta kot kompromisno rešitev predlagala, da bi se na delu njune parcele, ki sega preko zidu, ustanovila služnostna pravica hoje in vožnje z vsemi vozili v korist vsakokratnih lastnikov zemljišč. S takšno rešitvijo se občina X ni strinjala, zato sta Lastnika A in B predlagala, da naj se meja uredi v sodnem postopku. O tem, da dogovor ni mogoč, sta pooblaščenca Lastnika A in B ter občine X obvestila geodetsko upravo, ki je nato s pisnim povabilom stranke povabila na nadaljevanje ustne obravnave. V zapisniku nadaljevanja ustne obravnave je bilo še enkrat obrazloženo, zakaj se je prvotna ustna obravnavo prekinila ter da iz vsebine pridobljenih dokumentov strank geodetska uprava sklepa, da do dogovora ni prišlo. Meja, kot je predlagana za evidentiranje v zemljiškem katastru, je za občino še vedno sporna in se z njo ne strinja.

Po ZEN (2006) je geodetska uprava pozvala pooblaščenca občine X, da v roku 30 dni od dneva ustne obravnave pri Okrajnem sodišču v Novi Gorici vložijo predlog za sodno ureditev dela meje. Stranka je bila tudi opozorjena, da če tega v omenjenem roku ne bo storila, se bo štelo, da se strinja s potekom dela meje, kot je bil urejen do sedaj. Geodetska uprava je nato s strani občine v predvidenem roku dobila obvestilo ter sam predlog za sodno ureditev meje v nepravdnem postopku, ki je bil posredovan na Okrajno sodišče. Prav tako je geodetska uprava na Okrajnem sodišču preverila, kdaj je bil predlog vložen ter nato izdala sklep, da se postopek evidentiranja urejenega dela meje *prekine* in se bo nadaljeval po pravnomočnosti akta, s katerim bo odločeno pri Okrajnem sodišču.

Predlog za sodno ureditev meje, ki je bil poslan na sodišče, je vseboval navedbo vrednosti spornega predmeta, ki znaša 3000 €, kar ni bil nujen podatek, ker to sodišče samo ugotovi. Bili pa so navedeni vsi obvezni podatki. Predlagatelj (občina X) je predlagala ureditev meje po zadnji mirni posesti, saj je občina X od nekdaj izvajala mirno posest na spornem mejnem prostoru in vedno smatrala sporno zemljišče za svoje, nasprotni udeleženec (Lastnika A in B) pa temu ni nikoli nasprotoval. Poleg tega je v predlogu navedeno in razloženo še, da postopek IDPOS 1410 (1992) ni bil pravilno opravljen. Predlagatelj je predlagal, da sodišče opravi narok na kraju samem, na katerega naj povabi oba udeleženca in izvedenca geodetske stroke ter določi mejo, ki jo naj tudi označi s trajnimi znamenji.

Opisan primer prikazuje, kako lahko majhna nepazljivost geodeta in prevzem napačnih podatkov pripelje do tega, da se stranke glede poteka meje sprejo in ni možna drugačna rešitev kot sodna ureditev meje s sodiščem. Primer je še vedno v postopku sodne ureditve in ga kljub temu, da nas zelo zanima, kaj bo odločilo sodišče skupaj s sodnim izvedencem, ne moremo analizirati v smislu končne odločitve. V nadaljevanju pa kljub temu podajamo časovno analizo za postopek do danes.

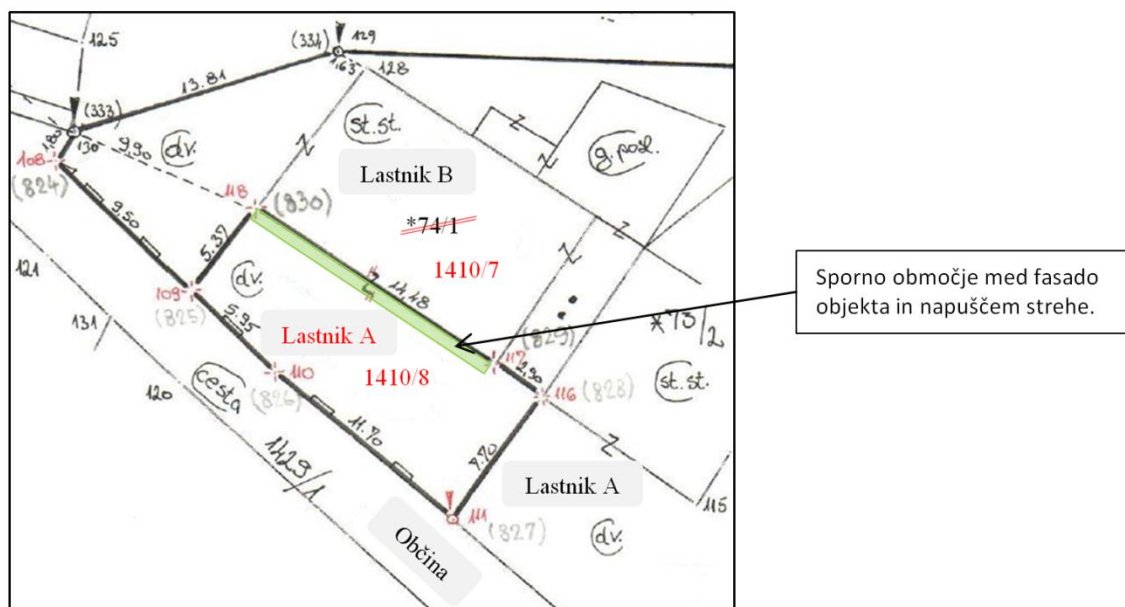
Časovna analiza primera

V tem primeru smo časovno analizirali vsak postopek posebej, kar prikazujemo tudi na diagramu (priloga B). Ker pa gre kljub temu v obeh postopkih za isto stranko (Lastnika A in B), lahko rečemo, da je navedeni primer skupno, od trenutka naročila geodetske storitve pa do sklepa o prekinitvi postopka zaradi sprožitve sodnega postopka, trajal skoraj eno leto (357 dni). Postopek 1 je do prekinitve trajal skupaj 85 dni, naknadno pa je po več kot enem letu (418 dni) od mejne obravnave bilo s strani Matične sekcije geodetov Inženirske zbornice Slovenije podano še negativno mnenje na sam elaborat geodetske storitve. Iz časovnega poteka postopka 1 vidimo, da je v tem primeru geodetsko podjetje za izdelavo elaborata in vlogo le tega na OGU potrebovalo le 25 dni. Pri postopku 1 lahko navedemo še to, da je od vložitve zahteve za vključitev v postopek 1 na OGU pa do sklepa, da se stranki (Lastniku C) ne prizna status stranskega udeleženca, preteklo 29 dni. Geodetska uprava je še isti dan, ko je zavrnila vlogo za priznanje statusa, izdala tudi sklep o prekinitvi postopka 1.

Postopek 2, ki se je odvijal skoraj vzporedno s prvim, je od vložitve zahteve za evidentiranje urejene meje po 136. členu ZEN (2006) pa do izdaje sklepa o prekinitvi postopka 2, trajal 349 dni. Na dolžino tega postopka je na eni strani vplivalo dejstvo, da je bila na izdano odločbo OGU vložena pritožba na pristojno ministrstvo, ki je potrebovalo 3 mesece (92 dni), da je o zadevi odločilo. Nato pa je trajalo še nadaljnjih 99 dni, da je OGU lahko izdala vabilo za izjavo o strinjanju z mejo, saj se je med tem časom tudi v ta postopek želela vključiti stranska oseba, kjer je bilo skupno potrebnih 162 dni, da se ji je status stranskega udeleženca priznal. Pri tem je treba povedati, da je sam postopek 2 od vložitve popolne vloge za vključitev v postopek 2 do izdaje sklepa o priznanju trajal le 7 dni. Zelo malo časa (8 dni), je preteklo tudi od prejema predloga za sodno ureditev meje pa do izdaje sklepa o prekinitvi postopka evidentiranja urejenega dela meje po 136. členu ZEN (2006) (postopek 2).

4.2.3 Primer IDPOS 2393 in IDPOS 6092 k.o. 3

Vsebinska analiza primera

Slika 13: Skica zapisnika mejne obravnave in parcelacije
Vir: Elaborat IDPOS 2393 k.o. 3 (interni vir) in lasten prikaz

Naročnik, Lastnik A je 16. 3. 2001 pri geodetskem podjetju naročil ureditev dela meje in parcelacijo zaradi realizacije pravnomočne sodbe, ki jo je izdalo Okrajno sodišče v Ajdovščini. Sodišče je v pravdni zadevi (tožnik: Lastnik A; toženec: Lastnik B) odločilo, da je tožnik lastnik spornega dela parcele. Ker je sodba sodišča zelo pomembna za celoten nadaljnji zaplet postopka, jo navajamo dobesedno – razen osebnih imen: *»Ugotovi se in toženec Lastnik B je dolžan priznati, da je tožnik Lastnik A lastnik južnega dvoriščnega dela parcele št. *74/1 k.o. 3, ki obsega zemljišče jugovzhodno od namišljenega podaljška na severozahodnem vogalu proti jugozahodu v smeri zahodne fasade stanovanjske hiše, stoječe na parceli št. *74/1 k.o. 3 vse do javne ceste s parcelno št. 1429/1 k.o. 3 vključno zemljišče med navedeno stanovanjsko hišo in navedeno javno cesto, vse do parcelne meje št. 73/2 k.o. 3«.* V obrazložitvi sodbe je med drugim navedeno, da sta pravna prednika strank leta 1939 sklenila kupoprodajno pogodbo, v kateri je navedeno, da je pravna prednica tožnika prodala pravnemu predniku toženca le hišo s pritličjem in nadstropjem, ni pa navedeno, da bi prodala sporni del parcele in tudi ne kleti stanovanjske hiše, v katero je s spornega dela parcele vhod. To potrjuje tudi dogovor prednikov iz leta 1951, kjer je tožnikov oče odstopil toženčevemu očetu del kleti. V zemljiškem katastru in v zemljiški knjigi zadeva ni bila urejena in sta sporno zemljišče uporabljali ter na njem izvajali posest obe stranki. Tožnik pa do začetka postopka na sodišču tudi ni zahteval priznanje lastninske pravice. Ker sodišče na osnovi zemljiškoknjžnih izpisov zadeve ni moglo rešiti, se je odločilo, da je pomembna predvsem dejanska posest in čas trajanje take posesti. V ta namen je poleg tožečih strank sodišče zaslišalo še 21 prič. Zoper sodbo sta se na Višje sodišče v Kopru pritožila tako tožnik kot toženec, a je le to obe pritožbi zavrnilo in potrdilo sodbo Okrajnega sodišča.

Na podlagi omenjene sodbe se je torej na terenu izvedla mejna obravnava in postopek parcelacije. Lastniki in mejaši so bili na mejno obravnavo in parcelacijo pravilno vabljeni, iz zapisnika mejne obravnave je razvidno, da so bile posebej zapisane ugotovitve mejne obravnave in posebej parcelacije, izdelana je bila tudi skica (slika 13). Oba dela zapisnika pa sta bila tudi podpisana, pri čemer na zapisnik mejne obravnave ni bilo pripomb in so se lastniki strinjali z mejo. Na zapisnik parcelacije pa so bile podane pripombe, saj nova meja poteka po fasadi objekta in nato iz vogala objekta v podaljšku fasade do ceste. Z delom parcelacije, ki poteka po fasadi objekta, se Lastnik B ni strinjal in je menil, da sodba določa mejo med stanovanjsko hišo (napušč) in cesto in ne med fasado in cesto. Opozoril je, da tako obstoječe stopnišče v klet sedaj pripada Lastniku A, zato s podpisom zapisnika soglaša le z novo mejo med vogalom hiše in cesto. Elaboratu so bile priložene tudi izjave o strinjanju z mejo oziroma odpoved pravici vabljenja k izjavljanju o soglasju s potekom meje. To izjavo so podpisali vsi, tudi Lastnik B, vendar je zraven navedel, da njegov podpis ne velja za novo mejo po fasadi objekta.

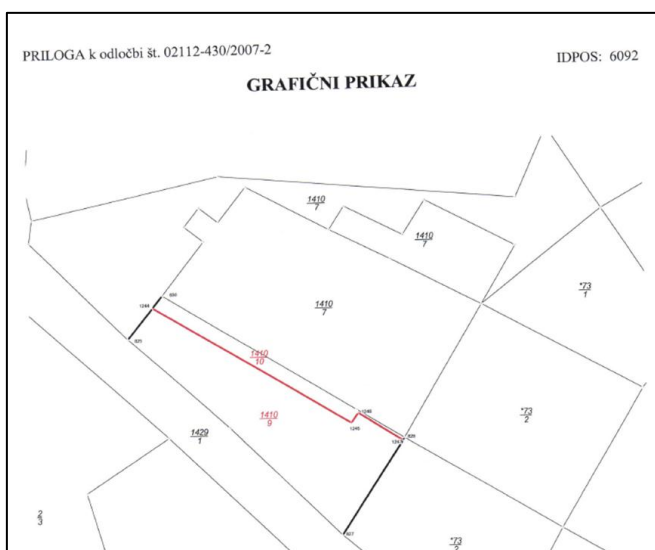
OGU Nova Gorica, GP Ajdovščina je nato izdala odločbo, kjer je navedla, katere meje so se urejale pred delitvijo in da se parcela *74/1 k.o. 3 v postopku spreminjanja mej – parcelaciji, deli v parceli 1410/7 in 1410/8 k.o. 3 ter da je parcela 1410/8 k.o. 3 dokončna. Na izdano odločbo se je na drugostopenjski organ pritožil Lastnik B, ki je navedel, da iz odločbe, ki ji ni priložena nobena skica oziroma grafični prikaz, ne more razbrati poteka mej, niti tega, katere meje so bile z odločbo določene, kar pa je bilo zanj ključnega pomena, saj se na terenu z vsemi mejami ni strinjal.

Njegovo pritožbo je pristojno ministrstvo zavrnilo, saj je v drugem odstavku 32. člena takrat veljavnega zakona ZENDMPE (2000) določeno, kaj mora odločba obsegati. Tako zakon takrat ni določal, da je sestavni del odločbe skica. Poleg tega skice ne predpisuje ZUP (2006). Drugostopenjski organ je bil mnenja, da je bila parcelacija opravljena v skladu s sodbo. Zoper to odločbo ni bila možna pritožba, dovoljena je bila le vložitev tožbe na Upravno sodišče RS, kar je Lastnik B tudi storil.

Tožbo je vložil z enakimi razlogi kot pritožbo, s tem da je svoje navedbe podkrepil z dejstvom, da če zakoni skice sicer ne predpisujejo, je pa tudi ne prepovedujejo in je po njegovem mnenju stvar organa, da pripravi tako odločbo, ki bo razumljiva in jo bo možno preveriti. Prav tako je oporekal navedbi ministrstva, da je bila parcelacija izvedena pravilno, saj nikjer v sodbi ne piše, da naj bi meja potekala po južni fasadi hiše. Sodba govori o dvorišču med hišo in cesto, ne pa o dvorišču med fasado hiše in cesto. Upravno sodišče je tožbi ugodilo in odločbo odpravilo ter zadevo vrnilo v ponovni postopek. Upravno sodišče je razsodilo, da bi bilo potrebno postavitve meje opraviti z upoštevanjem načela stvarnega prava, in sicer načela povezanosti zemljišča in objekta – 8. člen SPZ (2002), ki določa, da je sestavina nepremičnine vse, kar je trajno na nepremičnini, nad ali pod njo in kar je z njo spojeno. Posledica navedenega načela je, da je del nepremičnine, ki z napuščem sega v zračni prostor sosednje nepremičnine, del te. Upravno sodišče je ocenilo, da upravna organa obeh stopenj tega načela nista upoštevala in prvostopenjskemu organu zato določilo, da mora pozvati vlagatelja zahteve, da se elaborat parcelacije ustrezno dopolni tako, da bo meja na južni strani hiše potekala skladno s prvotno sodbo. Meja naj torej poteka po liniji zunanjega roba napušča.

Nato je sledil postopek dopolnitve parcelacije iz leta 2001, na katerega so bile stranke ponovno vabljeni. Izvedla se je parcelacija v skladu s sodbo Upravnega sodišča. Na takšno parcelacijo je imel pripombo Lastnik A oziroma njegov pooblaščenec, ki je dejal, da nova parcelacija ni potrebna, ker je izrek prvotne sodbe jasen in Lastniku A pripada zemljišče do fasade. Navedel je še, da je sodba Upravnega sodišča napačna, saj upošteva določbe SPZ (2002), ki v času izdaje sodbe leta 1999 sploh še ni veljal. Lastnik A se s takšno parcelacijo ni strinjal.

Geodetsko podjetje je nato po pooblastilu Lastnika B vložilo na geodetsko upravo zahtevo za uvedbo postopka evidentiranja parcelacije na parceli 1410/8 k.o. 3. Geodetska uprava je izdala novo odločbo, kjer je priložila tudi grafični prikaz (slika 14), saj je upoštevala določila novega zakona, ki v tretjem odstavku 40. člena (ZEN, 2006) določa, da je obvezna priloga odločbe grafični prikaz. Na dejstvo, da je upoštevala novi zakon, je bila kasneje sicer opozorjena, saj bi morala upoštevati določilo 162. člena novega zakona, ki pravi (ZEN, 2006), da če so se postopki začeli po določbah ZENDMPE in so ob uveljavitvi ZEN v teku, se končajo po določbah ZENDMPE, vendar pa napaka ni imela vpliva na vsebino odločbe.

Slika 14: Grafični prikaz priložen odločbi v upravnem postopku
Vir: Elaborat IDPOS 2393 k.o. 3 (interni vir)

Na izdano odločbo se je pritožil Lastnik A, ki je v pritožbi navedel več razlogov. Eden izmed njih je ta, da sodbe rednega (okrajnega) sodišča ne more nadomestiti sodba Upravnega sodišča. V primeru nejasnosti je pristojno izključno redno sodišče in bi bilo potrebno v skrajnem primeru določiti mejo v sodnem nepravdnem postopku. Še enkrat je poudaril, da SPZ (2002) v času izdaje odločbe še ni veljal in da bi bilo v konkretnem primeru potrebno opraviti ogled na kraju samem, saj mu je bil na takšen način odvzet pomemben del zemljišča, ker sedaj nima več dostopa do svoje kleti. Lastnik A je menil, da je bila s tem ugotovitev dejanskega stanja nepopolna.

Drugostopenjski organ je pritožbo Lastnika A zavrnil, saj je geodetska uprava le sledila napotkom Upravnega sodišča. Prav tako Upravno sodišče ni posegalo v pravnomočno odločitev Okrajnega sodišča, temveč je zgolj presojalo, kako je potrebno odločitev v postopku parcelacije izvršiti. Lastnik A je nato vložil tožbo na Upravno sodišče RS, saj je menil, da je geodetska uprava oziroma geodetsko podjetje v ponovljenem postopku naredilo pravo zmedo in mu je bila zaradi napačnega tolmačenja pravnih predpisov odvzeta lastninska pravica.

Ker Upravno sodišče ni razsodilo v njegovo korist, je zoper sodbo vložil revizijo na Vrhovno sodišče RS, kjer se mu je le ta ugodila. Vrhovno sodišče je razsodilo, da se sodba Upravnega sodišča spremeni in se tožbi ugodi, odpravita pa se tudi odločbi prvostopenjskega in drugostopenjskega organa in se zadeva vrne OGU Nova Gorica v ponovni postopek.

Revizijo opredeljuje Zakon o upravnem sporu (ZUS-1, 2006), in sicer od 83. do vključno 95. člena. V navedenih členih je določeno, kdaj je revizija dovoljena in kdaj ne, zakaj se lahko vložijo, kdo jo lahko vložijo ter tudi, kako pri odločanju postopa sodišče. Drugi odstavek 83. člena pravi (ZUS-1, 2006):
»Revizija je dovoljena:

1. če vrednost izpodbijanega dela dokončnega upravnega akta oziroma pravnomočne sodbe presega 20.000 € v zadevah, katerih je pravica ali obveznost stranke izražena v denarni vrednosti;
2. če gre po vsebini zadeve za odločitev o pomembnem pravnem vprašanju ali če odločba prve stopnje odstopa od sodne prakse vrhovnega sodišča glede pravnega vprašanja, ki je bistveno za odločitev;
3. če ima odločitev, ki se izpodbija, zelo hude posledice za stranko«.

Tretji odstavek 83. člena zakona (ZUS-1, 2006) pa opredeljuje, da revizija ni dovoljena v volilnih zadevah, v sporih, v katerih je dovoljena pritožba, ter v primeru, če jo vložijo nekdo, ki nima te pravice ali zanjo nima pravnega interesa. Revizija se lahko vložijo iz dveh razlogov, ki sta opredeljena v 85. členu zakona ki določa, da se revizija lahko vložijo (ZUS-1, 2006):

1. zaradi bistvene kršitve določb postopka v upravnem sporu,
2. zaradi zmotne uporabe materialnega prava.

Bistvena kršitev določb postopka v upravnem sporu nastane takrat, ko sodišče med postopkom ni uporabilo kakšne določbe ZUS-1 (2006) ali ZPP (2007) oziroma je določila uporabilo nepravilno (ZUS-1, 2006: 75. člen, 2. odstavek). Zmotna uporaba materialnega prava pa pomeni napačna uporaba oziroma interpretacija kateregakoli zakona oziroma predpisa.

V konkretnem primeru je Lastnik A vložil revizijo zaradi zmotne uporabe materialnega prava, saj se je po njegovem mnenju napačno uporabilo načelo povezanosti zemljišča in objekta in s tem nepravilno interpretiralo sodbo iz leta 1999. Sodišče je odločilo, da je revizija dovoljena zaradi 2. dejstva, saj je v zadevi pomembno pravno vprašanje, katero pravo je v konkretnih okoliščinah potrebno uporabiti v

upravnem postopku parcelacije na podlagi sodbe. Vrhovno sodišče je presodilo, da je stališče upravnega sodišča, v zvezi z načelom povezanosti zemljišča in objekta napačno interpretirano. Prav tako je dodalo, da bi moral upravni organ na podlagi izreka sodbe v postopku parcelacije zemljiško parcelo *47/1 le razdeliti na dve parceli in med njima določiti mejo, ki bo v smeri zahodne fasade hiše tekla do javne ceste. Prvotna sodba pa v nobenem primeru ne spreminja poteka meje, ki jo v naravi predstavlja zid (fasada) stanovanjske hiše in ne napušč.

Glede na odobreno revizijo se je nato na geodetski upravi izvedel ponovni postopek evidentiranja urejene meje in parcelacije parcele *74/1 k.o. 3. V sami odločbi je bilo tudi pojasnjeno, kje poteka nova meja, in sicer po liniji obstoječe vrste rabe med stanovanjsko hišo in dvoriščem, kar v naravi predstavlja zid stanovanjske hiše, tako kot je to določilo Vrhovno sodišče.

Lastnik B se je na takšno odločbo pritožil in želi, da se meja popravi tako, da bo stopnišče v klet sestavni del njegove parcele. Pritožba je bila aprila 2012 predana na pristojno ministrstvo, ki do sedaj o njej še ni odločalo. Primer prikazuje stanje začaranega kroga, ki se verjetno z odločbo drugostopenjskega organa še ne bo prekinil.

Časovna analiza primera

Za ta primer je časovna analiza še posebej zanimiva, saj celoten postopek traja že skoraj 12 let in 6 mesecev, oziroma natančneje 4555 dni. Med posameznimi dogodki je včasih preteklo veliko časa, saj trajajo posamezni postopki, predvsem tisti na sodišču, tudi več let.

Že na začetku, preden je bila izvedena geodetska storitev, je od sodbe Okrajnega sodišča v Ajdovščini skupaj s pritožbo, pa do mejne obravnave preteklo 671 dni (1 leto in 10 mesecev). Če pa pogledamo diagram v prilogi C, vidimo, da so največ časa porabile tožbe na Upravnem sodišču. V prvem primeru, ko je tožbo sprožil Lastnik B, je od tožbe do izdane sodbe preteklo 770 dni (2 leti in 1 mesec), nato pa je trajalo še 822 dni (2 leti in 3 mesece), da je na podlagi sodbe pristojno ministrstvo izdalo odločbo o pritožbi, na osnovi katere se je nato dopolnil postopek parcelacije.

Druga tožba na Upravnem sodišču, v kateri je bil tožnik Lastnik A, je do izrečene sodbe trajala približno enako kot prva, in sicer 714 dni (1 leto in 11 mesecev). Na to sodbo je bila vložena revizija na Vrhovno sodišče, za kar je bilo potrebnih dodatnih 587 dni (1 leto in 7 mesecev), da je Vrhovno sodišče razsodilo. Upravni postopki v geodetski pisarni Ajdovščina so trajali v povprečju bistveno manj kot sodni, čeprav je zanimivo, da je po prvi geodetski storitvi, ki je bila izvedena leta 2001, trajalo kar 359 dni, da je geodetska pisarna Ajdovščina izdala odločbo. Srednje dolgo so trajala odločanja o pritožbah na pristojnem ministrstvu, kjer je najkrajši postopek trajal 85 dni, najdaljši pa 176 dni. Najmanj časa je bilo potrebna za pritožbe strank zoper odločbe ali za vložitev tožbe na sodišče, kjer se je v najkrajšem času stranka pritožila že v 9 dneh.

4.3 Razprava o obravnavanih primerih

Obravnavane primere sodnega določevanja meja zelo težko primerjamo in jih v osnovi tudi nismo predstavili z namenom, da bi jih primerjali. S prvim primerom smo želeli prikazati celoten postopek sodne ureditve meje v nepravdnem postopku ter delo oziroma vlogo sodnega izvedenca geodetske stroke in opozoriti na morebitne pomanjkljivosti ter prednosti postopka. Druga dva primera sta namenjena orisu problematike sodnega določevanja meja, kjer smo želeli predvsem opozoriti na to, kako se lahko postopek zaplete in vsaj v enem primeru zaide v začaran krog, če se pri strokovnem delu

pojavnjajo napake oziroma nejasnosti. Poleg tega smo si relativno nezapleten postopek v prvem primeru izbrali tudi zato, da smo z njim nazorneje pokazali kontrast med tem in ostalima primeroma, ki nista zaključena, čeprav eden časovno gledano traja že več kot enkrat toliko kot prvi primer.

Kljub temu, da sta v prvem primeru (IDPOS 6362 in IDPOS 6541 k.o. 1) upravni in sodni postopek ureditve meje skupaj trajala več kot 5 let, pri pregledu primera nismo zasledili, da bi se postopka podaljševala zaradi kakršnih koli pomanjkljivosti (postopkovnih ali strokovnih rešitev), ki bi jim sledile dopolnitve. Večino časa je potekal sodni postopek, ki je bil verjetno dalj časa trajajoč tudi zaradi izvedenih dveh narokov, na vsakem pa je poleg predlagatelja in nasprotnega udeleženca sodeloval tudi sodni izvedenec. Nikjer pa ni navedeno, zakaj sta bila potrebna dva naroka in zakaj je med njima preteklo več kot leto dni. Zanimivo je, da je sodni izvedenec v tem primeru deloval strokovno in je izdelal elaborat za evidentiranje sprememb v zemljiški kataster, čeprav ga ZENDMPE še ni predvideval (pomanjkljivost takratne zakonodaje). Svoje odločitve je podkrepil s tremi skicami, kar presega tudi določila ZEN. Za takšen način se je verjetno odločil, ker sta bila opravljena dva naroka in zaradi nazornejšega prikaza pokazanih mej nasprotnih udeležencev, spornega prostora in nato še sodno določene meje, ki pa jo je na tretji skici označil kot predlagano mejo za evidentiranje. Na skicah je poleg mej dodal še vso ostalo obvezno in neobvezno vsebino za lažje razumevanje in nesporno interpretacijo: parcelne številke, ZK-točke, izmerjene razdalje, lastnike, topografsko vsebino ter celoten opis skice s pregledno legendo. Koordinate ZK-točk je dodal tudi na skico, čeprav jih je nato še posebej navedel. Priložil je tudi prikaz sprememb.

V celotnem postopku smo opazili, da mnenje sodnega izvedenca, ki ga je podal na naroku, ni bilo nikjer posebej navedeno in smo ga morali iz obrazložitve sklepa sodišča izluščiti sami. OGU Nova Gorica tudi drugače nima velikih težav z elaborati drugih sodnih izvedencev, saj oddajajo dokaj kakovostne izdelke. OGU je pravnomočni sklep sodišča skupaj z elaboratom prejela razmeroma hitro, kar ni bila vedno praksa v preteklosti na drugih območjih.

Drugi obravnavani primer (IDPOS 6112 in IDPOS 6114 k.o. 2), ki se še obravnava na sodišču, smo predstavili predvsem zaradi svoje kompleksnosti že v upravnem postopku, pa tudi zaradi tega, ker bi radi opozorili na to, kako lahko del meje, ki verjetno ne bi bil nikoli sporen, zaradi nejasnih in, lahko bi dejali tudi nestrokovnih rešitev, pripelje do sporne meje. Mislimo, da bo s tem primerom imel sodni izvedenec geodetske stroke bistveno več dela in predhodnih priprav, kakor v prejšnjem primeru, saj je že v samem upravnem postopku določevanja meje očitno bilo storjenih več napak, neposredno in posredno je bilo vključenih tudi več strokovnjakov in institucij, ki pa so si tudi nasprotujoča.

Kljub temu, da je bil celoten primer precej obsežen in dokaj zapleten, kar je predvsem vidno iz diagrama poteka, daje primer širši pogled na to, kako kompleksen je lahko postopek, če nekdo želi dokazati nepravilnosti geodetskega postopka in kako so lahko stališča ter tolmačenja predpisov glede iste stvari povsem različna. Predvsem na geodetski upravi so morali biti posebej pozorni na vsako, za marsikoga nepomembno malenkost, ko so se odločali ali vključiti osebo v postopek kot stranskega udeleženca ali ne.

Opisani primer nam še posebej nazorno prikazuje, kako pomembno je, da je geodet pri opravljanju geodetskih storitev strokoven in pri svojem delu zna vzpostaviti tudi neodvisne kontrole, saj lahko še tako mala napaka oziroma nepazljivost vodi do zapletov ali spora. Pri tem bi dodali, da del odgovornosti nosi tudi stranka (takratna krajevna skupnost), ki bi se naj na postopek vsaj nekoliko pripravila in bi morala v interesu, da javne ceste ohranjajo neko normalno širino, vsaj malo podvomiti v označen položaj točke. Predstavniki pa je le podpisal zapisnik, četudi je jasno, da je točka bila

zamejničena preveč na cesti (danes dodaten problem predstavlja določilo, da mejne točke ni treba materializirati na terenu!). Na drugi strani bi moral tudi geodet opaziti, da nekaj ni v redu, ko je videl, na kašnem terenskem položaju je točko označil.

Tretji primer (IDPOS 2393 in IDPOS 6092 k.o. 3), ki se od ostalih dveh in od tematike diplomske naloge precej razlikuje, prikazuje, kako se lahko celoten postopek zaplete, kljub temu, da se je postopek začel na osnovi sodne združitve in bi pričakovali, da bo geodetsko podjetje brez zapletov opravilo mejno obravnavo in parcelacijo, geodetska uprava pa evidentirala spremembe v zemljiški kataster in bo postopek zaključen. Težave pri razumevanju opredelitve meje v sodbi povzročajo izredno širok zakonski okvir, ki ga očitno niti odločevalci v postopku niso vedno korektno upoštevali. Veliko nedorečenosti je prinesel pravniški jezik v določenih najbolj pomembnih delih, kot je npr. sodba, ki je bila precej zapletena in nejasna. Tako omogoča različna tolmačenja in seveda daje povod za nenehne pritožbe in tožbe. Mislimo, da je bila prvotna sodba precej ohlapno napisana in je puščala možnosti različnih razlag. Takšna sodba, čeprav ji je bila priložena nekaj strani dolga obrazložitev, je lahko predstavljala problem tudi geodetskemu podjetju, ki je moralo nato storitev na osnovi sodbe izvesti. Konkretnije navedbe dejstev bi jim zagotovo olajšale razumevanje sodbe in nedvoumno izvedbo parcelacije. Glede zakonov, ki se nanašajo na geodetsko stroko, pa je bil opisan primer zanimiv predvsem z vidika, kako pomembno je, da je obvezna priloga odločbe v upravnem postopku tudi grafični prikaz sodno določene meje. ZENDMPE tega ni predpisoval in tako je prav ta pomanjkljivost omogočala prvo pritožbo in s tem povod v dolgotrajen postopek. Na primeru smo tudi spoznali, kako mora postopati geodetska uprava v primeru, če pride do revizije postopka in mora odpraviti odločbe in zadevo vrniti v prvotno stanje ter ponovno evidentirati spremembo v zemljiški kataster.

5 ZAKLJUČEK

V okviru diplomske naloge smo predstavili področje in zakonodajo, ki ureja sodno določevanje mej in na osnovi analize podatkov o postopkih sodne ureditve mej ter praktičnih primerov ocenili stanje v zemljiškem katastru in opozorili na problematiko sodne določitve meje na območju OGU Nova Gorica.

V okviru proučevanja področne zakonodaje in predpisov smo spoznali, da je zakonski okvir, ki opredeljuje obravnavano področje, dokaj obsežen, saj sodno ureditev meje in njeno evidentiranje v zemljiškem katastru določa precej zakonov in pravilnikov. Primarno se sodna ureditev meje ureja v nepravdnem postopku in le izjemoma v pravdnem. Zato je temeljni zakon, ki ga je na področju sodnega določevanja mej nujno potrebno poznati Zakon o nepravdnem postopku – ZNP (1986), ki v svojih določilih med drugim omenja tudi sodnega izvedenca geodetske stroke, ki ga mora sodišče povabiti na narok kot strokovnega pomočnika sodniku.

Podrobna analiza množičnosti primerov sodnih postopkov urejanja meje za območje GP Nova Gorica ja pokazala, da so prvi primeri sodno urejene meje za študijsko območje v informacijskem sistemu geodetske uprave evidentirani že iz leta 1958. Po posameznih letih, od 1958 do danes, je število postopkov evidentiranih sodno določenih meja v zemljiškem katastru na študijskem območju precej nihalo, med njimi so bila tudi leta, ko ni bil evidentiran noben postopek. Razlogov za takšna nihanja je veliko in jih je tudi težko določiti. Omeniti želimo le posebnost obravnavanega območja, ki je v letih od 1981 do 1989 vplivala na večje število postopkov. Naročniki storitve so kljub nesporni meji zahtevek za evidentiranje vložili neposredno na sodišče, saj je bil zaradi prevelikih zaostankov na območju geodetske uprave Nova Gorica, upravni postopek daljši od sodnega.

Pri analizi števila postopkov po posameznih katastrskih občinah smo ugotovili, da so sodni postopki geografsko neenakomerno razpršeni in obstajajo precejšnje razlike med katastrskimi občinami. Z regresijsko analizo smo preverili predhodno predstavljeno trditev, da na število sodnih postopkov v posamezni katastrski občini vpliva dejanska raba na tistem območju. Trditev lahko le delno sprejmemo in sicer na osnovi preverjenih delovnih hipotez:

- da sta število sodnih postopkov v katastrski občini in delež pozidanih zemljišč značilno povezana in da obstaja pozitivna linearna povezanost med deležem pozidanih zemljišč in številom sodnih postopkov v katastrski občini (stopnja tveganja 0,13 %),
- da sta število sodnih postopkov v katastrski občini in delež gozdov značilno povezana in da obstaja negativna linearna povezanost med deležem gozdov in številom sodnih postopkov v katastrski občini (stopnja tveganja 4,5 %).

Medtem ko delovne hipoteze, da sta število sodnih postopkov v katastrski občini in delež njiv značilno povezana nismo mogli sprejeti (stopnja tveganja bi bila 17 %).

Nadalje smo predstavili tri primere sodnega določevanja meje tako z vsebinskega kot tudi časovnega vidika. Za vse tri primere smo potek predstavili tudi grafično. Ugotovili smo, da so postopki sodne ureditve meje dolgotrajni, saj v vseh obravnavanih primerih postopek traja oziroma je trajal več let. V prvem primeru predvsem zaradi dalj časa trajajočega sodnega postopka, v ostalih dveh, ki v okviru tematike predstavljata posebnost, pa predvsem zaradi njihove kompleksnosti in zapletenosti v upravnem ali sodnem postopku ter možnosti nenehnih pritožb na izdane sklepe in sodbe.

Pri obravnavi prvega primera, ki je prikazoval celotni postopek sodne ureditve meje v nepravdnem postopku, nismo zasledili bistvenih pomanjkljivosti. Ugotovili pa smo, da je sodni izvedenec geodetske stroke svoje delo opravil zelo strokovno, saj je izdelal kakovosten elaborat za evidentiranje

sprememb v zemljiški kataster. S tako kakovostno izdelanim elaboratom geodetska uprava ni imela težav pri evidentiranju sprememb v zemljiškem katastru. Z obravnavo drugega postopka smo opozorili na primer, ko meja postane sporna zaradi nejasnih geodetskih rešitev in povsem različnih tolmačenj predpisov glede iste stvari. Zaradi takšnih in podobnih primerov, kjer se verjetno napake pojavljajo predvsem zaradi površnosti in hitenja, posledično tudi stroka izgublja na ugledu. Problematiko tretjega primera predstavlja predvsem zapleten in včasih nedorečen pravniški jezik, ki omogoča različno razlago in s tem možnosti pritožb in tožb. Obravnavan primer je po našem mnenju tudi problem slovenske zakonodaje, ki pogosto omogoča, da lahko vsak zakone in njihova določila interpretira po svoje, kar pa naj ne bi bil osnovni namen predpisov.

VIRI

Uporabljeni viri

Dolanc, J. 2012. Sodni izvedenci geodetske stroke v praksi. Predavanje z dne 20. 3. 2012. Ljubljana, UL FGG.

Elaborat IDPOS 6112 k.o. 2. Interni vir. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Elaborat IDPOS 6114 k.o. 2. Interni vir. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Elaborat IDPOS 6362 k.o. 1. Interni vir. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Elaborat IDPOS 6541 k.o. 1. Interni vir. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Elaborat IDPOS 2393 k.o. 3. Interni vir. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Elaborat IDPOS 6092 k.o. 3. Interni vir. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Klakočar, U., Kovačević, V., 2010. Ureditev meje v upravnem in sodnem nepravdnem postopku. Pravna praksa 29, 9, priloga: II-VIII.

Lutman, M. 2012. Osebna komunikacija na več sestankih od 3. 4. 2012 do 29. 6. 2012. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

MKO. 2012. Grafični podatki RABA po občinah. Ljubljana, MKO.
http://rkg.gov.si/GERK/Za_OB/ (Pridobljeno 21. 6. 2012.)

OGU Nova Gorica. 2012. Izpis iz delovodnika po katastrskih občinah (Pridobljeno 4. 4. 2012.)

Pravilnik o sodnih izvedencih in sodnih cenilcih. Uradni list RS št. 88-4713/2010 s spremembo.

Pravilnik o urejanju mej ter spreminjanju in evidentiranju podatkov v zemljiškem katastru. Uradni list RS št. 8-338/2007 s spremembo.

Rijavec, V. 2011. Vloga izvedenca geodetske stroke v nepravdnih postopkih. Geodetski vestnik 55, 4: 750-763.

SPZ. 2002. Stvarnopravni zakonik. Uradni list RS št. 87-4360/2002 s spremembo.

ZEN. 2006. Zakon o evidentiranju nepremičnin. Uradni list RS št. 47-2024/2006: 5029.

ZENDMPE. 2000. Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot. Uradni list RS št. 52-2447/2000 s spremembami.

ZNP. 1986. Zakon o nepravdnem postopku. Uradni list SRS št. 30-711-4/1986 s spremembami.

ZPP. 2007. Zakon o pravdnem postopku. Uradni list RS št. 73-3965/2007 s spremembami.

ZS. 2007. Zakon o sodiščih. Uradni list RS št. 94-4686/2007 s spremembami.

ZUP. 2006. Zakon o splošnem upravnem postopku. Uradni list RS št. 24-970/2006 s spremembami.

ZUS-1. 2006. Zakon o upravnem sporu. Uradni list RS št. 105-4487/2006 s spremembami.

ZZKat. 1974. Zakon o zemljiškem katastru. Uradni list RS št. 16-45-3/1974 s spremembami.

Ostali viri

Dolenc, M. 2012. Sosedsko pravo. Sosedsko pravo blog, objavljeno 20. 2. 2012.

<http://www.najblog.com/stvarnopravo/item/44034> (Pridobljeno 19. 6. 2012.)

Grobojšek, M. 2012. Analiza sodnih postopkov evidentiranja nepremičnin na območju OGU Sevnica. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo: 84 f.

http://drugg.fgg.uni-lj.si/3797/1/GRU_0891_GrobojsekM.pdf (Pridobljeno 18. 6. 2012.)

Rijavec, V. 2010. Uporaba pravil ZPP o prekluziji v nepravdnem postopku z vidikov različnih vrst nepravdnih postopkov.

Sodni sistem. 2012. Sodstvo Republike Slovenije.

http://www.sodisce.si/sodisca/sodni_sistem/ (Pridobljeno 19. 6. 2012.)

»Stran je namenoma prazna.«

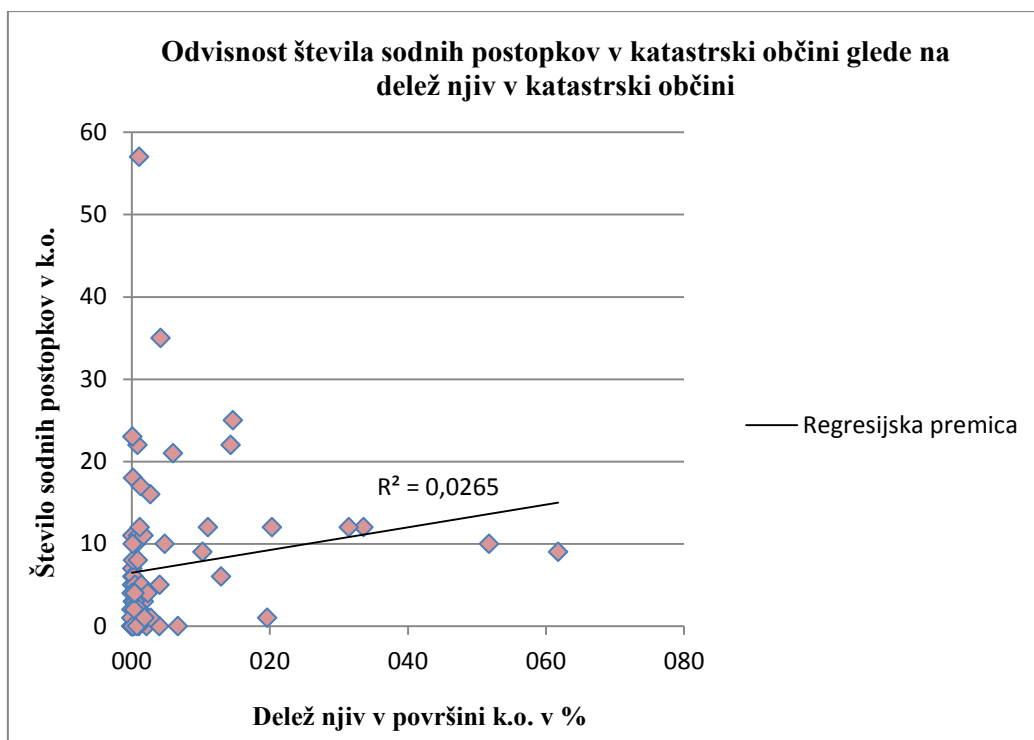
SEZNAM PRILOG

PRILOGA A: REGRESIJSKA ANALIZA ODVISNOSTI ŠTEVILA SODNIH POSTOPKOV V KATASTRSKI OBČINI GLEDE NA DELEŽ DEJANSKE RABE V POVRŠINI KATASTRSKE OBČINE

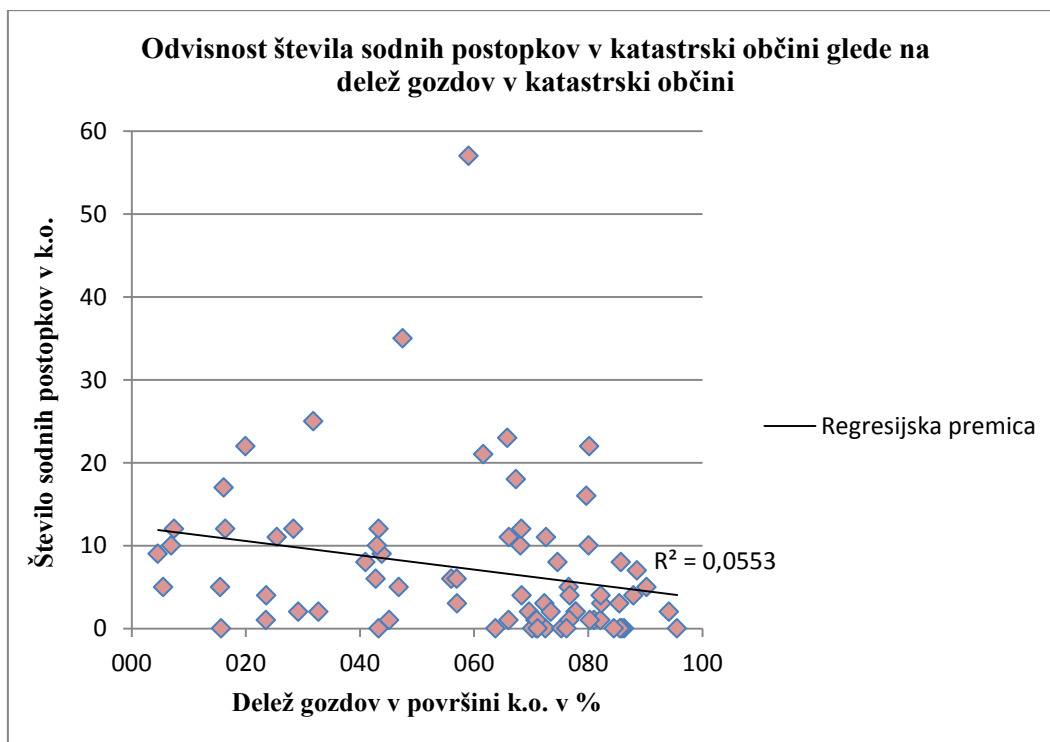
PRILOGA B: DIAGRAM ČASOVNEGA POTEKA PRIMERA IDPOS 6112 IN 6114 K.O. 2

PRILOGA C: DIAGRAM ČASOVNEGA POTEKA PRIMER IDPOS 2393 IN 6092 K.O. 3

PRILOGA A: REGRESIJSKA ANALIZA ODVISNOSTI ŠTEVILA SODNIH POSTOPKOV V KATASTRSKI OBČINI GLEDE NA DELEŽ DEJANSKE RABE V POVRŠINI KATASTRSKE OBČINE

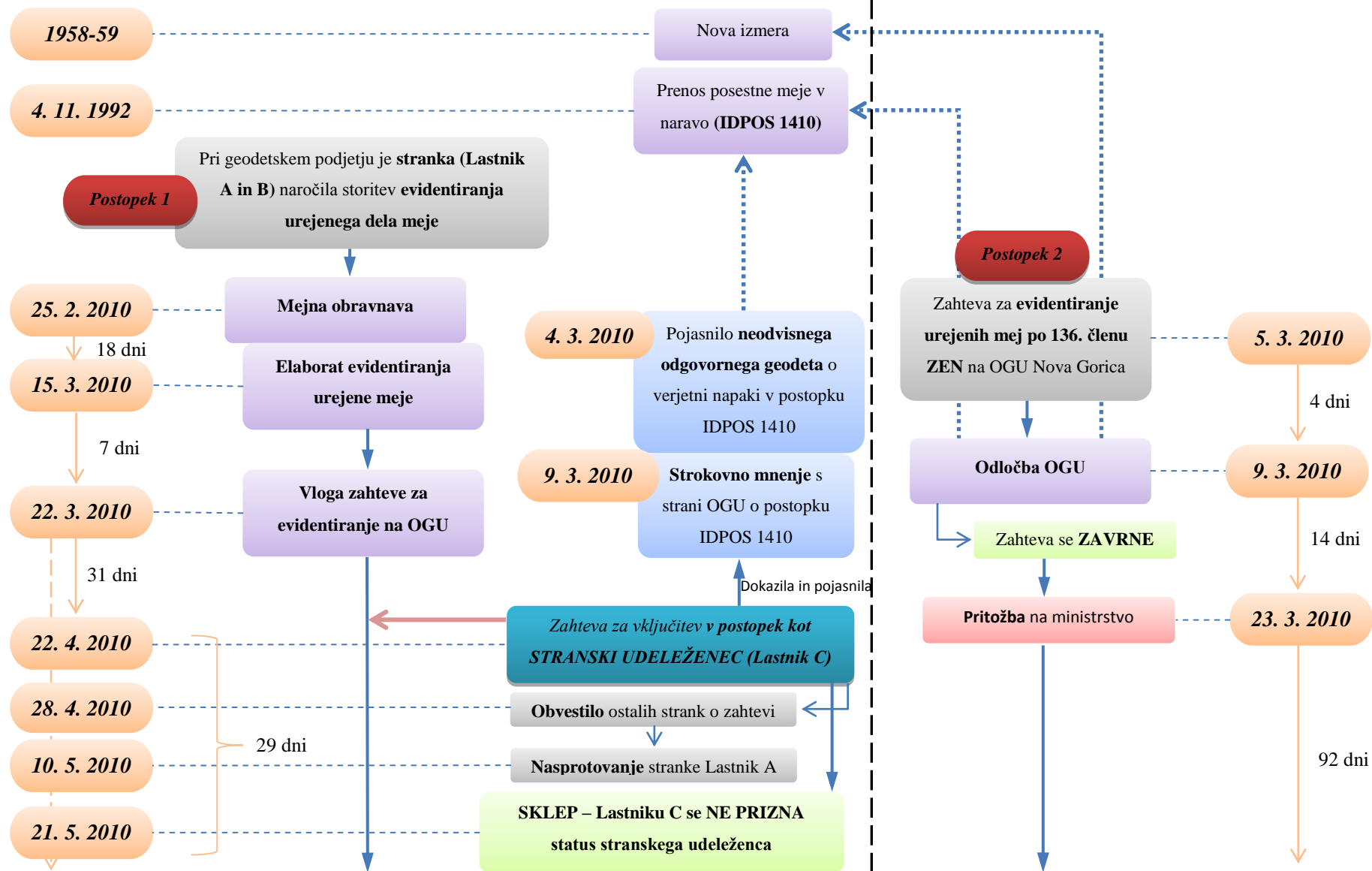

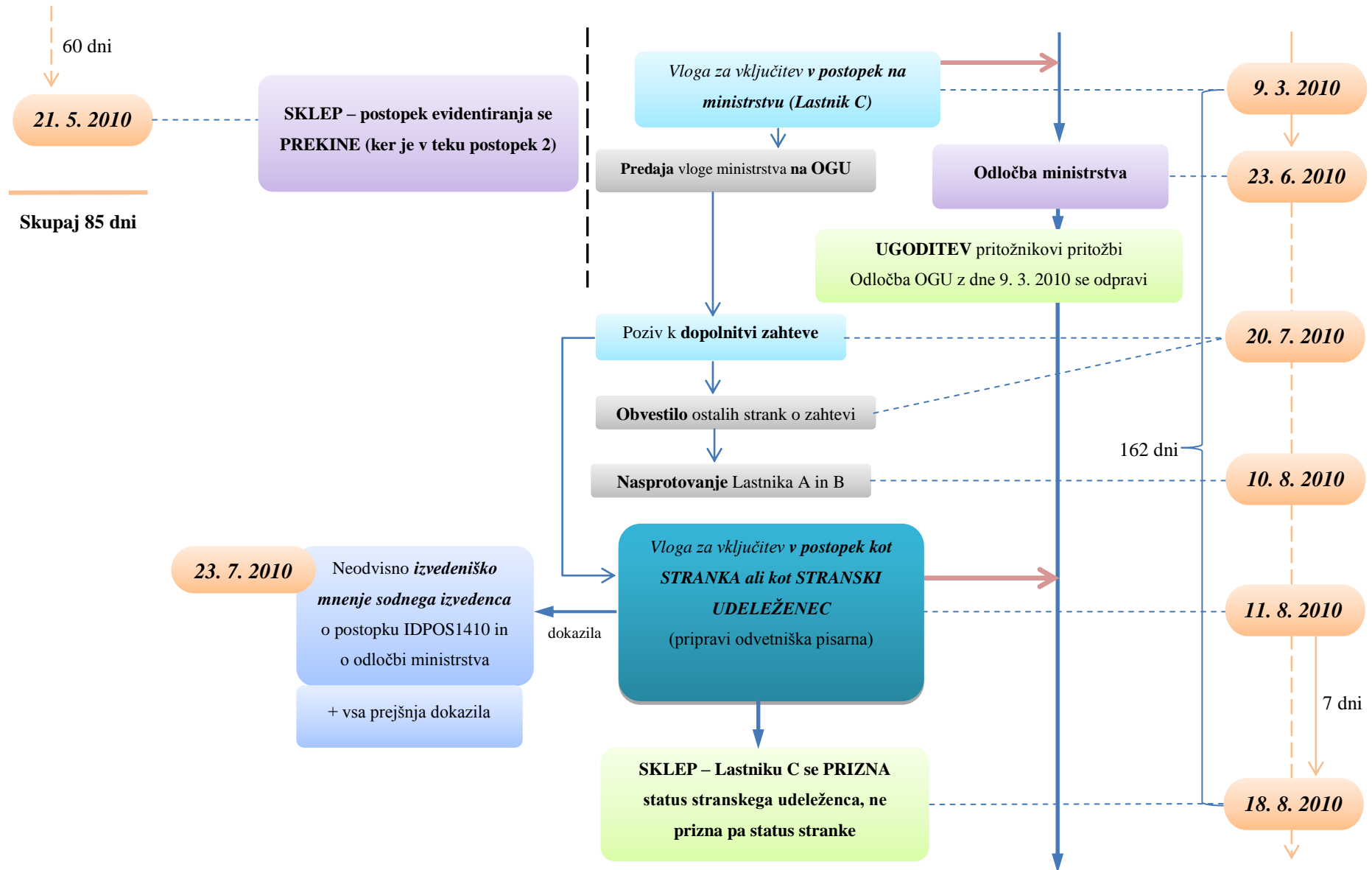
Vir podatkov: -OGU Nova Gorica, april 2012, izpis iz delovodnika (interni vir).
-MKO. 2012. Grafični podatki RABA po občinah.

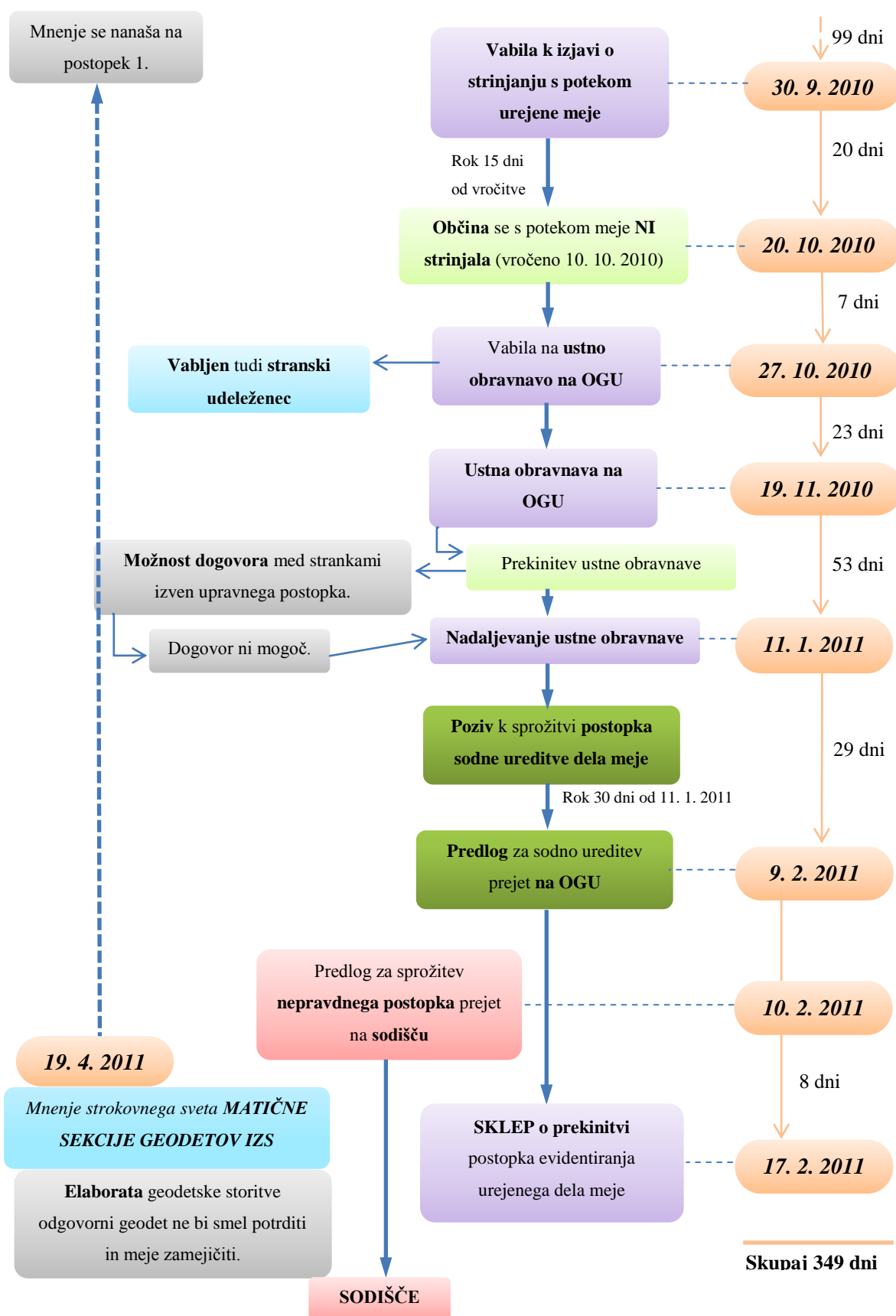

Vir podatkov: -OGU Nova Gorica, april 2012, izpis iz delovodnika (interni vir).
-MKO. 2012. Grafični podatki RABA po občinah.

PRILOGA B: DIAGRAM ČASOVNEGA POTEKA PRIMERA IDPOS 6112 IN 6114 K.O. 2

PRILOGA C: DIAGRAM ČASOVNEGA POTEKA PRIMER IDPOS 2393 IN 6092 K.O. 3

